



Karšta, tvanku.
Saulė teka 5:37, leidžiasi 8:17

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
RAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanians in The United States

VOL. LVII

U.S. Library of Congress
Periodical Division
Washington, D.C. 20540

Chicago, Ill. — šeštadienis, Liepos-July 25 d., 1970 m.

Kaina 10c

174

VAKARU VOKIETIJOS — LENKIJOS DERYBOS

BALTIJOS AMERIKIEČIŲ KOMITETO VIZITAS VALSTYBĖS DEPARTAMENTE

Amerikos Lietuvių Tarybos pranešimas

(Tęsinys)

Kalbant apie sovietų peršamą Europos saugumo konferenciją, p. Hillenbrand pastebėjo, kad JAV į tokią konferenciją nesukibantis, o jei ji kada nors įvyktų, Jungtinėms Valstybėms tektų labai stropiai sekti, kad būtų susitarimas negalėtų būti išaiškintas kaip esamos Baltijos valstybių padėties įteisėjimas. Vakarų Vokietijos tiesioginės su Sovietų Sąjunga derybos arba koks jų susitarimas, negalėtų pakeisti Baltijos Valstybių sienų arba jų padėties.

Estų atstovų buvo atkreiptas dėmesys į didelį skirtumą tarp iš Estijos atvykstančių į JAV ir Estų keliaujančių lankytojų skaičiaus ir amžiaus grupių, bet čia esą sunku ką nors padaryti, nes sovietai neišleidžia nei didesnio skaičiaus lankytojų, nei jaunesnio amžiaus grupių žmonių. Ilgainiui ši padėtis turėtų pasikeisti.

P. Hillenbrand sakė, kad jis neseniai skaitęs pranešimus, jog Baltijos tautos pasireiškia labai stiprus tautinis jausmas, kuris mums turėtų teikti patį didžiausią jų išsilaisvinimo vilčių, kai kada nors įvyks jų persigrupavimas. Paskutinių 200 metų istorija aiškiai įrodinėja nepaprastai didelį tautinių grupių jausmą.

Baigiant pokalbį, Valstybės pasakė, Europos reikalams buvo paklaustas, ar Valstybės D-tas palankiai priimtų JAV Kongreso iniciatyvą, pravesti Užsienio Paramos įstatymo papildymą, pagal kurį būtų suteikta finansinė parama Baltijos tautinių komitetų išlaikymams radijo programoms ir kitoms propagandos priemonėms sustiprinti. Panašus projektas buvo praveistas Senate 1956 m. ir tuomet Valstybės D-tas jam davęs savo pritarimą. Šiokia materialinė parama ne tik pagerintų mūsų vedamą propagandą, bet ypačią sustiprintų pavergtų Baltijos tautų dvasią ir teigiamai veiktų šio krašto visuomenę, nes atkristų priekaištai, kad Jungtinės Valstybės ne visoms tautoms taiko vienodą standartą, kadangi dėl vieno tautų laisvės vedama ginklo kova, kitos remiamos ginklais ir pinigais, o dėl Baltijos tautų laisvės ligšiol nebuvo beveik nieko daroma.

Valstybės sekretoriaus pavaduotojas pasakė, kad jis šį reikalą turįs perduoti savo ekspertams, prašė jį raštu patiekti ir tuomet pranešias savo atsakymą.

ALT Biuras

(Pabaiga)

NEW YORKAS. — Keliautojas Heyerdahl, kuris neseniai su papyro nendrių valtimi perplaukė Atlantą, įteikė Jungtinių Tautų Norvegijos delegacijai įvairių nesvarumų pavyzdžių, kurie buvo kasdien renkami jo kelionėje. Per 57 dienas tebuvo kelios dienos, kada jūreiviai nebūtų radę ant vandens įvairių šiukšlių, sukietėjusios alyvos gabalų ir kitų nesvarumų. "Vandens teršimas yra didžiausia šios civilizacijos problema", — pareiškė Heyerdahl.

IS VISO PASAULIO

PARYŽIUS. — Europoje 15 valstybių susitarė bendrai kovoti prieš vabzdžių naikinančių vaistų žalą faunai ir florai. Bus bandoma paskelbti bendrus suvaržymus ir nuodų vartojimo taisykles, bendras visai Vakarų Europai.

HONG KONGAS. — Komunistinė Kinija paskelbė, kad buvo atidarytas Pekino Tainghua universitetas, kuriame studijos buvo nutrauktos prasidėjus "kultūrinei revoliucijai". Šiame universitete dėstomi tikslieji mokslai ir inžinerija. Daug Kinijos universitetų nedirba jau nuo 1966 metų.

NEW YORKAS. — Žinomo respublikonų politiko Thomas Dewey žmonos laidotuvių dalyvavo ir prezidento Nixono žmona.

LONDONAS. — Britų policija suėmė šiaurinės Airijos kataliką, kuris parlamento sesijos metu susprogdino dvi ašarines bombas, išvaikusias britų politikų ir dviem valandom nutraukusias visus svarstymus.

ATENAI. — Graikų valdžia po 10 mėnesių kalėjimo paleido tikrąją merginą Gloria Root, kuri pagarsėjo, kai jos nuogos fotografijos buvo įdėtos "Playboy" žurnale. Ji buvo nuteista už narkotikų įvežimą iš Turkijos į Graikiją. Graikai ją dabar išstremė.

LONDONAS. — Britų opozicijos kabinete užsienio reikalų kalbėtojų paskirtas buvęs gynybos ministras Denis Healey.

LA PAZ. — Bolivijos komunistai paleido du pėgruobius vokiečius, kai valdžia iš kalėjimų išleido 10 politinių kalinių.

NEW BRUNSWICK, N. J. — Negrų demonstracijose buvo sudegintas vienas tuščias namas, išdaužyta daug langų miesto biznio rajone.

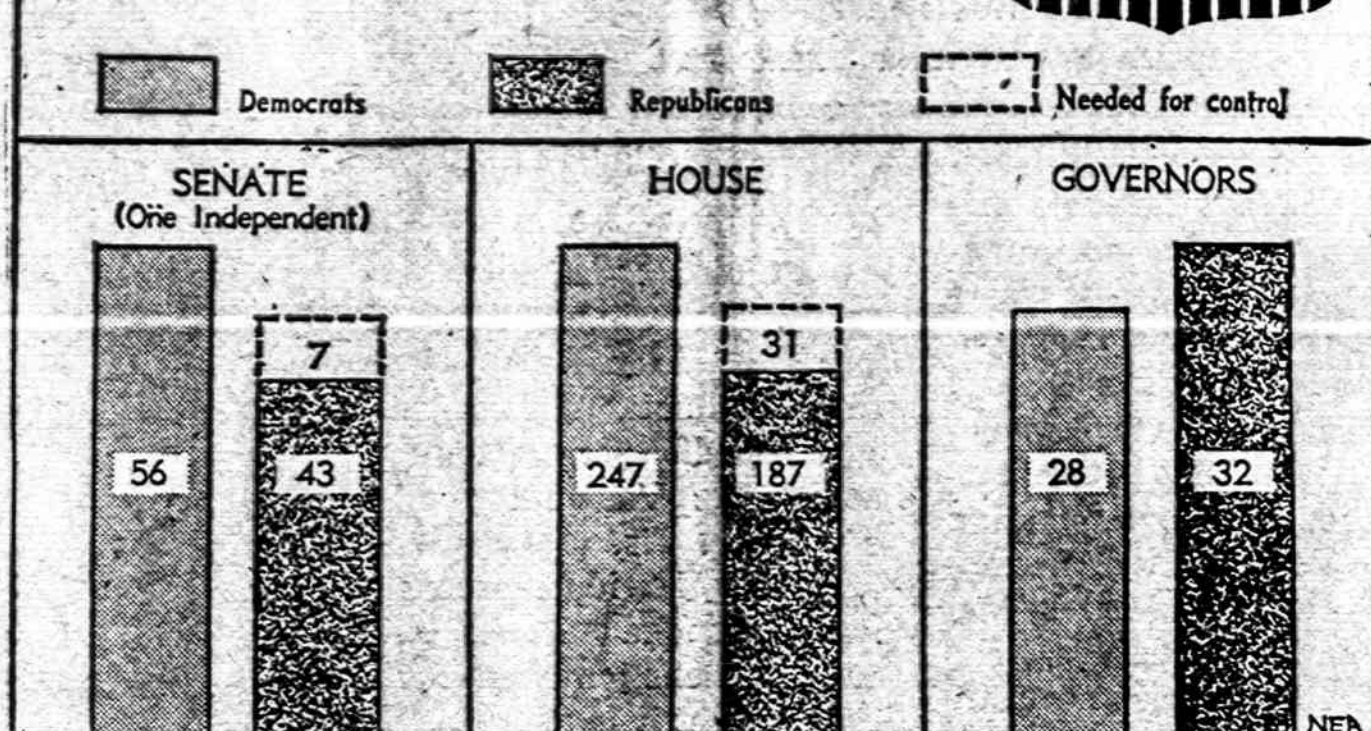
RIO DE JANEIRO. — Brazilijos policija paskelbė, kad jai pavyko išaiškinti Recife mieste komunistų suokalbį pagrobti Amerikos konsulą.

LONGVIEW, Tex. — FBI suėmė du baltus vyrus, kaltindama juos sužalojus 36 mokyklų autobusus, kurie turėjo vežioti neigrų mokinius į baltųjų mokyklas.

Rogers ignoruoja senato komitetą
WASHINGTONAS. — Prezidento patarėjas užsienio ir saugumo klausimuose Henry Kissinger papasakojo Kongreso grupei apie Vienoje einančias derybas su sovietais. Jis įtikinėjo Senato ir Atstovų Rūmų užsienio reikalų komitetų narius, kad Amerikai reikia toliau stovėti gynybos raketų bazes, nes tai padėsia susitarti su sovietais dėl strateginių ginklų kontrolės.

Senato užsienio reikalų komitetas, vadovaujamas sen. Fulbrighto, kritikuoja vyriausybę, kad ji nieko nepranešanti komitetui apie užsienio politikos įvykius. Tarp valstybės, departa-

THE POLITICAL BALANCE ELECTION '70



Šioje lentelėje parodyta, kokiame padėtyje yra Amerikos partijos Senate, Atstovų Rūmuose ir gubernatorių eilėse. Abi partijos šių metų rinkimuose bandys padėti pakeisti savo naudai.

EGIPTAS SUTINKA SU LAIKINOMIS, TRIJŲ MĖNESIŲ KARO PALIAUBOMIS

KAIRAS. — Izraelio-Arabų konfliktas įėjo į diplomatinį pastangų laikotarpį. Amerikos birželio 19 dienos pasiūlymas skelbti 90 dienų paliaubas, "baigti šaudyti ir pradėti kalbėti", Egiptui priimtas, tačiau su juo nenori sutikti Izraelis, kuris visai teisingai nurodo, kad tos laikinos paliaubos bus Egipto išnaudotos įsistiprinti prie Suez kanalo. Egipto pozicijas kasdien, jau 64 dienos be pertraukos daužo Izraelio lėktuvai, traukdami egiptiečiams ir sovietų technikams įrengti prie kanalo priešlėktuvinių raketų lizdus. Ir bombardavimai visiškai nesustabdo tų raketų lizdų statybos. Vis dažniau Izraelio lėktuvai nukrenta Egipto teritorijoje.

Prezidentas Nasseris, priimdamas amerikiečių pasiūlymą, išspėjo, kad Amerika neturėtų įsijungti Izraeliui daugiau ginklų. Egiptas ir taip turįs kovoti prieš Izraelio techninį ir aviacijos pranašumą, kurį Izraelis pasiekė tik per Ameriką.

Izraelio užsienio reikalų ministras Ebanas spaudai pareiškė, kad Izraelis nebūtų patenkintas laikinomis paliaubomis, kurių metu kasdien būtų stiprinamos karinės pozicijos būsimam karui. Izraelis pritaria besąlyginėms karo paliauboms, kurioms paskelbė Jungtinės Tautos po šešių dienų karo 1967 m. Tas paliaubas sulaužė Egiptas. Nutraukus Izraelio aviacijos puolimus, egiptiečiai dar arčiau prie kanalo pastatytų savo priešlėktuvines raketas ir pasirengtų plataus masto invazijai per kanalą į Izraelio okupuotą sritį.

Kartu su Egipto prezidento kalba, pasakyta 18 metų sukaustytas nuo karaliaus Faruko nuvertimo proga, sovietų ambasadorius Dobryninas aplankė valstybės sekretorių Rogers ir pristatė jam sovietų vyriausybės pasiūlymą ir paskutinį pasiūlymą Viduriniųjų Rytų klausimu. Ilgą pasikalbėjimą turėjo Izraelio ambasadorius Rabin su pasakėtoju Sisco.

Sekretorius Rogers pareiškė Amerikos susirūpinimą dėl sovietų ginklų tiekimo Libijai. Žvalgybos žiniomis, liepos 20 ir 22 d. du sovietų laivai Tripolyje iškravė nemažas siuntas tankų, šarvuotų automobilių ir sunkvežimių. Iš Libijos tie ginklai nesunkiai gali pasiekti Egiptą.

mento ir senato komiteto ryšiai beveik nutrūkė. Vyriausybė nieko nepranešusi komitetui apie NATO pasitarimus, apie progresą Vienos derybose, apie padėtį Laose. Senato komitete net yra siūlymų atsilyginti vyriausybei, nepatvirtinant prezidento skirtų diplomatų, netvirtinant sutarčių ir nesvarstant įstatymų, atnešančių ir komitetą.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Cairo, Illinois mieste vėl prasidėjo juodųjų baltųjų susidauymai. Du asmenys buvo sužeisti, 27 suimti. Negrai pradėjo neramumus, kai dvi neegrės buvo iškraustytos iš pigių butų kolonijos.

◆ Valstybės prokuroras Mitchell įsakė teisingumo departamente nebevertoti žodžių "mafia" ir "cosa nostra", nes tie išsireiškimai erzina italų kilmės amerikiečius.

◆ Pentagonas paskelbė, kad netrukus bus sumažinti Amerikos daliniai Filipinuose. Išvežus apie 6,000 amerikiečių, Filipinuose liks 18,400.

◆ Prezidentas Nixonas vakar atvyko į Dakotą, kur jis tarėsi su penkių valstijų gubernatorių. Šiandien jis viešės Salt Lake City. Washingtono prezidento nebus 10 dienų.

◆ Kalifornijoje prasidėjo masinės žmogudystėmis kaltinamų hipių teismas. Prokuroras pradėjo kaltinamąją kalbą.

◆ Amerikos lėktuvai sustiprino puolimus amerikiečių apšaudytose artillerijos bazėse Ripcord, Vietnam, kuria užėmė komunistų jėgos.

Draudžia prekiauti su Pietų Afrika

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų Saugumo Taryba dar daugiau sugriežtino draudimą parduoti Pietų Afrikai ginklus. Afrikos ir Azijos valstybės, išskyrus šį klausimą Saugumo Taryboje, reikalauja, kad didžiosios valstybės neparduotų Pietų Afrikai jokių ginklų, karinių mašinų, joms dalių, laivų, lėktuvų ir neapmokytų jos karių. Ši rezoliucija draudžia "be jokių sąlygų ar išimčių" stiepti Pietų Afriką. Rezoliucija daug griežtesnė už 1963 metų panašią rezoliuciją.

Saugumo Taryboje rezoliucija buvo patvirtinta 12 balsų, niekam nebalsuojant prieš, Amerikai, Prancūzijai ir Britanijai susilaikant. Buvo galvota, kad Britanija šią rezoliuciją vetuos, tačiau ji to nedarė. Britų parlamentas opozicija kaltino vyriausybę, kad ji dėl šios prekybos supykins ne tik Britanijos artimiausius draugus, britų kolonijonius, bet nustatys prieš save visą pasaulį, kuriam nepriimtina Pietų Afrikos rasisistinė politika.

Britų vyriausybei spaudimą daro Tanzanijos, Zambijos ir

VARŠUVOJ BUS BANDOMA SURASTI VISUS PATENKINANČIĄ FORMULĘ

VARŠUVA. — Vakar ir ketvirtadienį Varšuvoje vyko Vakarų Vokietijos-Lenkijos derybos dėl nepuolimo sutarties, kuri patenkintų lenkus, pripažindama naują vokiečių-lenkų sieną Oderio ir Neises upių vagose ir kartu neprieštarautų sąjungininkų teorijai, kad pokarinės Europos sienos gali būti patvirtintos tik taikos derybose, kurių dar po II-ojo Pasaulinio karo nebuvo ir nežinia, ar kada bus. Vokietijos delegacijai vadovauja valstybės sekretorius Georg Ferdinand Duckwitz, o Lenkijos — viceministris Josef Ziniewicz.

Suomijos delegatai Washington

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas 90 minučių kalbėjosi su Suomijos prezidentu Urho Kekkonen, o suomių užsienio reikalų ministras ir kiti pareigūnai tarėsi valstybės departamente su sekretoriumi Rogers.

Abu prezidentai kalbėjo apie Amerikos-Sovietų Sąjungos derybas dėl strateginių ginklų apribojimo ir apie sovietų pasiūlytą Europos saugumo konferenciją. Vėliau prie pasikalbėjimo prisijungė prezidento Nixono patarėjas Henry Kissinger.

Sekretorius Rogers prašė Suomijos delegacijos, kad ji padarytų įtaką ir per Raudonąjį Kryžį paveiktų šiaurės Vietnamo vyriausybę, palengvinant amerikiečių karo belaisvių Hanojuje padėtį. Suomiai pažadėjo tai padaryti.

Andreotti nepavyko sudaryti valdžios

ROMA. — Italijos vyriausybės krizė nemazėja. Prezidento Saragato prieš 13 dienų paskirtas premjeras Giulio Andreotti, krikščionių demokratų parlamentarinės grupės vadas, po įvairių bandymų sudaryti vyriausybę, pasidavė ir pasitraukė iš tos atsakomybės. Didžiausia problema yra dviejų socialistinių partijų nesantaika. Socialdemokratų negali pakeisti, kad kairėsne socialistų unijos partija neatsisakytų savo bendradarbiavimo su italų komunistų partija.

Galima daiktas, kad šį Andreotti nesėkmę sulipdyti naują koalicinę vyriausybę, privers prezidentą šaukti naujus valdžios rinkimus. Prezidentas Saragat dar bando surasti kitą kandidatą valdžiai sudaryti, tačiau ir kitam nebus lengva išspręsti šią krizę.

TEL AVIVAS. — Izraelis ragina Graikiją nepaleisti nuteistų už terorizmą arabų, kuriuos graikų valdžia žadėjo paleisti, kai kita arabų grupė pagrobė Graikijos lėktuvą. Izraelis įrodinėja, kad prievarta duoti pažadai tarptautinėje teisėje negalioja ir neriša juos davusią Graikijos vyriausybę.

JAKARTA. — Javos saloje nuo choleros mirė 250 asmenų.

Ugandos prezidentai, susirinkę Dar es Salame. Jie grasina Britanijai nepradėti siųsti P. Afrikai ginklų. Buvusioji britų valdžia ginklų P. Afrikai nedavė. Sakoma, kai Prancūzija parduoda P. Afrikai ginklų už 500 milijonų dolerių. Britai norėtų atsiimti bent dalį tos prekybos.

Lenkija reikalauja, kad vokiečiai pripažintų naujas sienas. Karo metu Sovietų Sąjunga atplėšė nuo Lenkijos 69,860 kvadratinį mylių plotą. Komensuodami Lenkiją sąjungininkai Potsdamo konferencijoje paskyrė lenkamis Sileziją, Pomeraniją, Vakarų Prūsiją ir dalį Rytinės Prūsijos, apie 41,220 kvadratinės mylios, kuriose 1939 metais gyveno apie 10 milijonų gyventojų.

Sovietų pastatyta Rytinės Vokietijos komunistinė valdžia jau sudarė su Lenkija sutartį, pripažindama naujas sienas. Dėl to trys sąjungininkai protestavo, tvirtindami, kad jokių sienų negalima nustatyti be taikos sutarties, nes tokie pripažinimai laužo Potsdamo susitarimą. Amerika nepripažino naujų sienų ir rytų vokiečių-lenkų susitarimo.

Čia ir yra didžiausia Brandto vyriausybės klūtis. Bonai reikia surasti tokią sutarties tekstą, kuris patenkintų lenkus ir, kartu, neprieštarautų Potsdamo susitarimams.

Be sienų klausimų derybose teks svarstyti konsularines sutartis reikalus ir vokiečių, dar gyvenančių Lenkijoje, klausimus. Vakarų Vokietijoje yra milijonai pabėgusių iš lenkų valdomų plotų. Gali kilti ir jų kompensavimo klausimai.

Ateinančią savaitę į Maskvą važiuoja vokiečių užsienio reikalų ministras Scheel derėtis dėl nepuolimo ir geros valios sutarties. Opozicija Bonoje pasmerkė šią kelionę, kaltindama socialdemokratą, kad jie valdžioje būdami, "parduoda" rusams vokiečių interesus. Vokietijoje daug kas nepatenkinti dėl vyriausybės "ostpolitik" — rytų politikos.

P. Korėja gaus daugiau ginklų

HONOLULU. — Pasibaigus Amerikos ir Pietų Korėjos pasitarimams Havajuose, buvo paskelbtas komunikatas, iš kurio matosi, kad Amerika neatsisakė minties sumažinti savo karines jėgas Korėjoje, kur yra 62,000 vyrų. Kartu Amerika pažadėjo Korėjos vyriausybei sustiprinti jos karinę gynybą nauja pramonine ir ginklais.

Amerika yra numatiusi išvežti apie 20,000 kareivių šiais metais. Tolimesnis mažinimas priklausys nuo P. Korėjos karo įėgų stiprinimo. Korėjai reikės duoti daugiau modernių kovos lėktuvų. Amerika pažadėjo ir S-2 laivyno lėktuvų, kurie tinkami patruliuoti Korėjos pakraščius ir žvalgyti įsibrovėlių iš šiaurinės Korėjos kelius.

Korėjos prezidentas Park pareiškė savo kalboje karo mokyklos kadetams, kad ateinančieji 4 ar 5 metai Korėjai bus kritiški. Jos saugumas išstatytas į pavojų.



St. Louis, Mo., negrų grupė, protestuodama, kad Bell Telephone bendrovė samdo mažai negrų, je nubaude, išbraudama į įstaigą ir sulaužydama tirštų sirupo įstaigos kilimus.

ZEMAITĖS LAISKAI RADZEVIČIUI

Siemet sueina 125 metai nuo rašytojos Zemaite (Julijos Beniuševičienės) gimimo ir 49 metai nuo jos mirties. Ta proga Zemaite susidomėjo net raudonasis režimas Lietuvoje, ieškodamas užsikabinimų, kaip Zemaite padaryti, jei jau ne "komuniste", tai bent "progresyve". Zemaite nuo 1916 iki 1921 m. buvo Amerikoje ir čia jos buveinė veik visą laiką buvo Naujienose.

Vilniaus "Svyturys" savo š. m. Nr. 10 perspausdino ištrauką iš kažkur prigavęs Zemaite laiškus, rašytus iš Bostono ir iš Chicago, jos labai artimam pažįstamam Leonui Radzevičiui. "Svyturys" pastebė, kad tie laišškai dar nebuvę niekur spausdinti. Čia tas ištraukas perspausdina:

Bostonas, 1916.IV.26

(...) Kaip į Bostoną atvažiuojame, kasdien ir kasdien ant prakalbų, teko ir parnakvoti kitur, Usteryje, Gardnere, Montelyje nakvojome. Ar tai atmainos oro, ar važinėjimas atsiliepi ant manęs, emliau ir susirgau. Galva, kaulai skausa, karštis, sloga, taip ir gulėjau porą dienų, sugrįžusi į Bostoną. Čia nuo Vasiliauskų persikėlėm pas p. Rupkelį. Ten buvo toli miesto, visą valandą važiuoti žeme ir po, čia arčiau, galime pėsti nueiti į miestą (...) P. Rupkelienė duoda mums kambarius, pusryčius ir vakarienę, o pietus einame į miestą valgyti, ar parsinešame ką nusipirkę. Didesnioje ketvergė pasakė, kad rytą ir

poryt neduosiu mėsos, reikia pasninkauti. Gerai! Pėtyčioje Bulota parsinešė dešros ir valgomės. Rupkelienė sužinojusi, kad išbarė mus, iškeikė, nežmonėmis, kiaušėmis ir nebežinau dar kuomi išvadino, į peklą nuvarė...

Taip tatau: sėdžiu savo kambarielyje, sustirusi, sušalusi, ir manau apie Lietuvą, ar bepamats kuomet mano akys. Kad bent susirašyti galėtum, bent žinią gauti, ar visi stipo badu, ar liko dar kas?

1916 m. pavasaris

(...) Buvo jau nutarimas siųsti mane pas Šliupienę bent savaitei ant poilsio ir pasveikimo, bet aš noriu kuo greičiau su Antanui pasimatyti, paskui gal ne kojos nekelsiu dėl prakalbų. (...)

Montelyje radau savo vyro gimines, jo sesers vaikai, dvi šeimos. Sūnus ženotas ir duklė tekėjusi, labai nusidžiaugė savo dėdyną pamatę, mylėjo mane ir mėgino apdovanoti, apipirkti amerikoniškais parėdėmis. Priėmiau tik kas man patiko, o į madas Amerikos spioviau.

Norėčiau nors savo fotografiją jiems įteikti, o tos neturiu. Tikiuosi dar daugiau giminių rasti, nes čia jų yra kaip šunų blusų.

Čikaga, 1916.IX.1

(...) Gavau tavo laišką, ačiū už jį ir ačiū už užsitikėjimą, kad atvirai savo padėjimą aprašai. Perskaiciau tavo laišką — nusigandau, net mane šurpuls per-



Rašytoja

JULIJA ZYMANTIENĖ - ZEMAITĖ

vėrė, paskui prasijuokiau. Nusigandau, kad ant nelaimės nepadarėtum, kaip kartais pamanaui patrupinti savą gyvastę — kvailystė. Nusijuokiau, pamatėsi, koks kūdikis tebesas? Lygu gyvenimas kiekvienam rožėmis išklotas? Bet būtinai reikia mažiau temanyti, mažiau atidos teatreipti į tuos nesmagumus — spiauti! Atmink, kad tavo gyvasties vienas pirštėlis yra daug brangesnis, negu tie visi plepalai ir juokai kokių kvailių. Reikia rimtumo, šaltai pamąstymo, o karščiavimas nieko neduos.

(...) Mes važiuojame, važiuojame ilgiausį maršrutą, pravažiavome daugybę miestų miestelių, su daugybe lietuvių susipažinom, nebegalima ne atminti, kame kokius žmones matėm. Dabar jau trečia savaitė, kaip sėdžiame Chicagoje. Aplinkui keletą prakalbų turėjom, ir vienas Bulota toliau važinėjo. Tuo tarpu parleidiom lietuvių "tag-day". Čia rinko kožnas sau: tautininkai su klerikalais sau ir pirmiečiai su socialistais sau. Dabar rietynės, užsiuolinėjimai ant kito kito kaltės mėtymas, kad mažai tesurinkta. O dar didesnės bus rietynės, kaip reikės pinigų į Lietuvą siųsti. Pirmiečiai siunčia į Vilnių, į užimtąją Lietuvą, ten, sako, didžiausias reikalas, nes badas. Tautininkai surinks daugiau, nes kur susitarę sykiu rinkti ir prižadėjo aukomis dahintis, dabar pirmiečiams miestas nebeduoda. Vokysime taip padarė.

O jie siųs Centro Komitetui. Tas Rosijoj. Tokiu būdu ba- daujantys lietuviai čyst mažai tegaus. Tavo motinėle ir mano vaikeliai gaus labai pabadauti iš tautininkų malonės. Dabar vėl mums rengia maršrutą į Masachuset valstiją. Paskui... paskui... nebežinau.

Čikaga, 1917.V.10

(...) Aš Chicagoje apsigyvenau pas Grigaitį, "Naujienu" redakcijoj. Tik nežinau, ar ilgam. Dabar Grigaitienė rengiasi į Rusiją išvažiuoti. Išplauks, rodo, 7 birželio per Japoniją į Vladivostoką. Vaziuoja pas tėvus į Permę. Jis, vienas pasilikęs, tur būt, likviduos savo butą. Neapsimoka vienam butą užlaikyti, užteks jam vieno kambario. Tuomet ir man prisieis kito kampelio žiūrėtis. Antanis gyvena vienas viename kambaryje. Jam didesnį butą, sykiu ir mane užlaikyti per daug brangiai išeina, labiau, kad ant vasaros nori kur ant fermos gauti vietą. Gal ir aš kur nusibloksiu — nežinau (...).

Dabar užėjo, važiuojame į Rosiją manija. Tur būt, dėl to, kad Rosijos konsulas duoda lėšas kelionei politiškais pabėgėliams grįžti. Taigi, kas gyvsigali, rašosi veikėjais revoliucionieriais, net tokie, kur dabar turi dvidešimt metų, sakosi penktais metais kėlę Rosijoje revoliuciją, reikalauja lėšų kelionei į Rosiją.

Priplauks į Rosiją Amerikos visokių "bomų", dabartinė valdžia turės su jais daug triubelio. bent aš taip manau. Sako, cenzūra panaikinta, raštai išleidžiami, o laiškių laikraščių kaip negavome, taip ir negauname. (B. d.)

Rytų Lietuvoj likusios mažos lietuvių salelės

Per šimtmečius slavai neįstengė visų lietuvių išnaikinti

Gudijos (Belorusijos) sudėty, Zietelos rajone, maždaug 80 kilometrų nuo Lietuvos sienos yra visa eilė kaimų, kurių gyventojai tebekalba lietuviškai. Į Zietelos sritį 1886—1909 m. penkis kartus buvo atvykęs Petrogra-

do, Rygos, paskui VD universiteto Kaune profesorius E. Volteris, 1900 m. čia lankėsi prof. kalbininkas K. Būga, estų kalbininkas P. Arumaa ir norvegų mokslininkas Ch. S. Stangas, 1956—1962 m. lietuviškų salų gyventojų lietuvišką tarmę tyrinėjo Vilniaus kalbininkas Aloyzas Vidugiris.

Mokslininkas H. Kubilius dabar Lietuvos spaudoje rašo, kad nei valdžia, nei bažnyčia nepajėgė išnaikinti lietuvių kalbos tose lietuviškose salose. Išties kaimai Breslaujos ir Vidžių rajonuose šimtmečiais tebekalba lietuviškai. Lietuviškai tebekalbantių žmonių tebesama Jurotiškių, Varenavo, Rodinos, Gardimo ir kitų rajonų sodžiuose.

A. Vidugirio nuomone, Zietelos tarmė susidarė pietvakarių aukštaičiai ir dūkams kartu gyvenant ilgas šimtmečius. Matyt, čia, į dūkų gyvenimą teritoriją XIII—XIV amžiuje atsikraustė pietvakarių aukštaičiai (greičiausiai iš buvusios Rytų Prūsijos).

Tūkstančiai lietuviško senimo ir jaunimo salose kalba lietuviškai. Nutautintųjų pastangos jų nepaveikia. O tuo tarpu "laisvoje Amerikoje" daugelis mūsų savanoriškai "užmiršta" gražią ir mokslininkų aukštai įvertinamą lietuvių kalbą.

A.L.B.

APIE DOLERIO VERTE

Dar gerai, kad doleris naujag ant medžių, o tai nejudomojo turto vertė nupulų.

Kvoteris dar tuo vertas, kad už jį galima gauti dešimtųjų, nikelio ir centų.

Yra ir infliacijoje paguoda, kad pinigai, kurių neturi, mažai ko bėra verti.

Infliacija padarė tą gerą, kad išgyvendino paprotį vesti ar tekti del pinigų.

Daktaras, išgaminaves pa-

cientą, pasakė: "Esi sveikas kaip doleris".

Pacientas persigandęs: "Prašau, daktare, meldžiu manęs negąsdinti!"

NUO DAUG VALGYMO

Mažas berniukas turėjo paprotį per dažnai valgyti. Sykį eidamas su motina jis pamatė žmogų su dideliu pilvu. "Tikrai nenorėčiau toks būti", jis pasakė motinai. "Su tokiu pilvu negalėčiau nė kamuolio žaisti"...

"Jei nesiliausi valgęs nelaukdamas pietų ir vakarienės ir tu toks būsi", atsakė motina.

Toliau einant, priešais beateinanti moteriškė tikriausiai atstuntą mėnesį neščia. Vaikas į ją žiūrėdamas pradėjo šypotis.

"Ar tu mane pažįsti, vaikel?"

paklausė moteriškė. "Ne", prisipažino berniukas, "bet aš žinau, kad tamsta valgiai nelaukdamas pietų ir vakarienės".

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dekojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norime būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000

Frank Zogas, President

5%

Passbook Savings All accounts compounded daily — paid quarterly

MIDLAND SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

4040 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632 PHONE: 254-4478

6%

2 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

A. G. AUTO REBUILDERS

ČIA AUTOMOBILIAI ISLYGINAMI IR NUDAZOMI

Darbas atliekamas sąžiningai, gerai prityrusių specialistų. Kainos priimanamos. Darbo valandos nuo 8 val. ryto iki 5:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 12:30 val. p. p.

Savininkas lietuvis.

ČIKAGOJE, 3518-24 West 63rd ST. TEL. 776-5888

CRANE SAVINGS and Loan Association



B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

5% on investment account 5 1/4% mokama vieny metų sertifikatais, mažiau- sia \$5,000 ar daugiau 6% on two years certificates

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.

Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vak.; Antradi. ir penktadieni. 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniai 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniai uždaryta.

Chicago Savings and Loan Association



6% PER ANNUM OF \$5000 OR MORE ON CERTIFICATES 2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$1000 ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$1000 OR MORE 6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM ON 90 DAY NOTICE Passbook Accounts \$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM ON ALL PASSBOOK ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

John Pakel, Sr., Chairman of the Board

6245 So. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

ŽVAIGŽDĖMS SCENOSE

Geras scenos veikėjas yra pirmoji sąlyga sėkmingai teatro pradžiai. Jis iškelia męgėjus ir žvaigždes, išaugina abejingą publiką nuolatiniams męgėjais, kurie drauge su artistais pergyvena scenos burtų žavesį. Artejan teatro sezonui, jau dabar reikia parinkti veikalus. Naujienose yra galima gauti naujausius teatrui leidinius.

Anfanas Rūkas, VEIKALAI SCENAI. Gražiai išleista, kietais drobės viršeliais, 180 psl. knyga. Joje du vaidinimai — "Bubulis ir Dundulis", 3 veiksmų linksmas nutikimas, taip pat "Svajonių Salis", 5 veiksmų vaidinimas jaunimui ir suaugusiems. Kaina 4 dol. Puikus leidinys kiekvienam knygos męgėjui.

Anatolijaus Kairio trys knygos: VISUOJUŲ ŪKIS, 3 veiksmų satyrinė komedija, premijuota Čikagos Scenos Darbuotojų S-gos, kietais viršeliais, kaina 1.00 dol.

DIAGNOZė, 3 veiksmų komedija iš lietuvių gyvenimo Amerikoje. 150 psl., kaina 1.00 dol.

LAISVĖS MEDIS, 4 v. istorinė pjesė. 120 psl., kaina 1.00 dol.

Tegul šie ir kiti scenos veikalai būna aktyviu gyvuli esančių scenos męgėjų grupėms ir impulsu naujiems ryžiams, kad lietuviškas žodis, pagarbli ir didingai ištartas scenose išliktų gyvas Lietuvos ainiu kalboje ir širdyse.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL. 60608

Sekmadienį, rugpiūčio 16 dieną, BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS



įvyks

NAUJIENU PIKNIKAS

BUS IDOMI PROGRAMA, GERA MUZIKA ŠOKIAMS, SKANUS MAISTAS IR LABAI GERI GERIMAI. VISĄ LAIKĄ GARSUSIS G. JONIKO ORKESTRAS GROS POLKAS, VALSUS IR PAČIUS MODERNIS-KIAUSIUS ŠOKIUS JAUNIEMS IR VYRESNIEMS. RUGPIŪČIO 16 D. VISI KVIEČIAMI Į NAUJIENU PIKNIKĄ.

TRAGISKOSIOS DIENOS ŠVENTVAGYSTĖ

Pavergtų Tautų Dienos minėjimas Clevelande

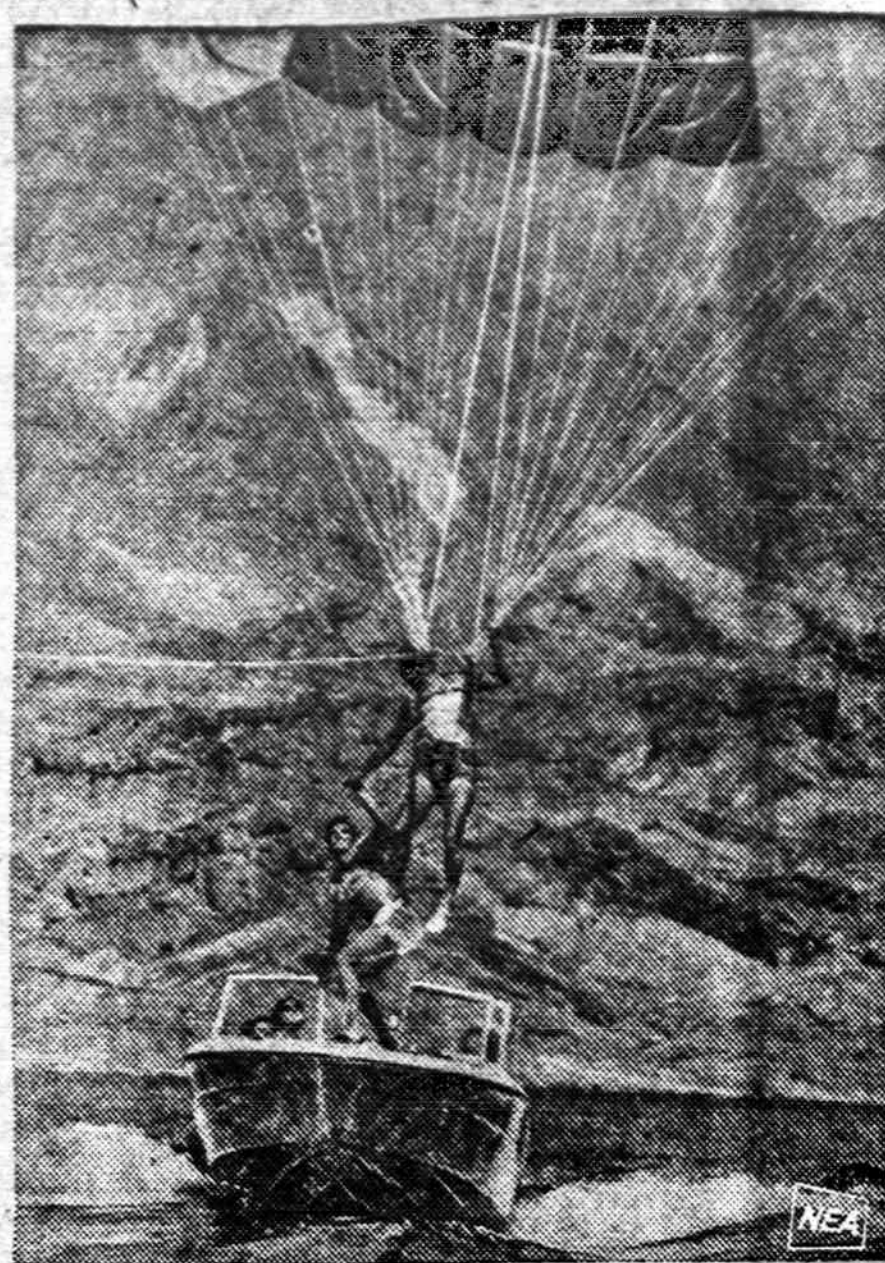
Gavę palaiminimą iš viršaus, t. y. iš Respublikonų Partijos Tautybių Skyriaus Tarybos, vietiniai respublikonų veikėjai su skato rengti pavergtų tautų savaitės minėjimus padidintu tempu. Kame šio pagyvėjusio rūpesčio pavergtomis tautomis priežastis? Besiartinai rinkimai ir prezidento rinkimai 1972 metais? Mintis sutelkti naujuosius ateivius kovai prieš griaujančiuosius gaivalus? Atvilioti bent dalį ateivių iš demokratų ir respublikonų? Kokio bebūtų šio padidėjusio susidomėjimo pavergtomis tautomis priežastis, bet Clevelande tam minėjimui buvo ruošta dideliu intensyvumu.

Liepos 17 d. buvo paskelbta "Pavergtų Tautų Pasaulinio Forumo" diena, kuria turėjo įvykti Sovietų Sąjungos teismas už nusikaltimus prieš pavergtas tautas. Iš teisėjų, profesorių ir visuomenės veikėjų sudarytas pasaulinio forumo teisėjų sąrašas, o vyriausiu teisėju parinktas pats Clevelando Tautybių Sąjūdžio kūrėjas, apskrities kontrolierius (county auditor) Ralph J. Perk. Kilęs iš neturtingos čekų ateivių šeimos, geras, nuoširdus ir skrupulingai teisingas žmogus, kontrolierius Perk atrodė idealus tautybių judėjimo vadas. Savo paprastu-

mu ir neceimonalumu, jis įgijo daug simpatijų eilinių piliečių tarpe. Jis buvo ilgametis Clevelando miesto tarybos narys, žinomas ir mėgiamas kalbėtojas piknikuose, bažnytinuose susirinkimuose ir vajuose labdariniams tikslams.

Perkas labai mėgdavo užmegzti glaudžius ryšius su parengimui šeiminkėmis, išelindavo į virtuvę ir, suradęs kokią lenkų ar serbų močiutę su devyniais vaikais ir 47 anūkais, su ja nusifotografuodavo. Kadangi Perkas patys turi ar ne 10 vaikų, tai jis kaip tik labai tiko būti sykiu su gausingų palikuonių kūrėjais ir kūrėjomis. Šitokios nuotraukos didindavo Perko populiarumą, ir jis tikrai buvo vienintelis respublikonas, sugėbęs nugalėti demokratų valdomame Clevelando mieste įtakingą demokratą Carney, ilgalaikį apskrities kontrolierį. Tačiau paskutinėse varžybose su Clevelando meru Stokes Perkas pasirodė per minkštas, per draugingas ir per lėtas. Šitos jo būdo savybės užkirtė jam kelią į aukščiausią kiekvieno miesto postą — merą. Ekspertų nuomone, truputis daugiau ryžtingumo, daugiau greito ir būtinai patikrinto išrinkimą į Clevelando merus.

Deja, tautybių judėjimo or-



Parašijęs su kabančiu žmogumi, traukiamu motorlaiviu, yra naujas sportas "parasail". Viršuje matomas Billy McGaha netoli Las Vegas, Mead ežere pastatė naują "parasail" rekordą išskraidymas ore 4 val. 54 minutes ir 13 sekundžių. Jis padarė 185 mylias ore. Nusileido šis čempionas ant kito vandens lekiandžio laivo.

ganizavime Perkas padarė eilę klaidų, kurių dvi nulėmė to judėjimo nepasisekimą. Jis paskyrė rumunų kilmės advokatą Mykolą A. Bucur pavergtųjų tautų dienos rengimo komiteto pirmininku, kuris daugeliui pavergtųjų tautų veikėjų buvo nepriimtinas dėl praityje pasireikusių koegzistencinių tendencijų. Išsilavinęs, gerai kalbąs rumuniškai ir ispaniškai, turįs teisės daktaro laipsnį, pasiekęs profesionalinio tobulumo mėgėjas fotografas, advokatas Bucur prieš porą metų buvo sušaukęs Clevelando rumunų susirinkimą kultūriniais ryšiams su kraštu užmegzti. Į tą susirinkimą buvo pakviesti iš Rumunijos atvykę profesoriai, rašytojai ir Rumunijos ambasados Vašingtone nariai. Apie šį susirinkimą buvo rašyta Clevelando didžiuliuose laikraščiuose, nors daugeliui vietos rumunų tai buvo didelė staigmena.

Dieną prieš susirinkimą Clevelande skaitė paskaitą didelis dešiniųjų veikėjas Dean Manion, kuris, tarp kitų dalykų, ne sykį buvo pasirodęs televizijoje su bolševikų žvėriškai kankintų žydų kilmės protestantų dvasiškių, kuris be jokios baimės televizijoje rodė savo kankini-

mų žymes ir plačiai pasakojo apie raudonojo siaubo siautėjimą Rumunijoje. Kreipdamasis į jo kalbos pasiklausyti susirinkusius Amerikos jaunimo atstovus (Young Americans for Freedom), Dean Manion šitaip prabilo: "Jei jūs ryt nenueisite į rumunų susirinkimą ir neužprotestuosite prieš žmogžudžių bendradarbių kvietimą į Clevelandą "kultūriniais" ryšiams užmegzti, aš laikysiu, kad tuščias yra mano darbas ir tuščios mano pastangos Amerikai į kovą prieš bolševizmo grėsmę išjudinti".

Bent 25 Young Americans for Freedom atsilankė į susirinkimą ir paprotestavo. Kultūriniais ryšiams su kraštu užmegzti skirtas susirinkimas iširo, jo iniciatorius advokatas Bucur susikompromitavo tiek koegzistencinių akyse, tiek prieš koegzistenciniuose sluoksniuose. Pirmųjų tarpe — kad kultūriniai ryšiai su Rumunija neužmegzė, — antrųjų — kad įsivėlė į neskaniai kvepiančią avantiūrą. Nežiūrint į tai, Perkas paskyrė jį tautybių judėjimo Clevelande vadovu.

Antra Perko klaida buvo jo nesiskaitymas su vadovaujančiomis tautinių Clevelando grupių organizacijomis ir jų veikėjais. Daugeliu atveju savo bendradarbiais Perkas pasirinko ne žinomus, rimtus tautybių veikėjus, bet savo įstaigos tarnautojus, kurie tikrovėje nebuvo ne įtakingi savo grupėse, nei jų vadovaujantieji asmenys. Šitoks elgesys, aiškus dalykas, atstumdė tikruosius paskirytus tautybių veikėjus nuo dalyvavimo tautybių judėjime Clevelande.

Cia suminėtos priežastys prisidėjo prie labai negausios publikos atsilankyme — apie 200 — nuo 20 tautybių — į pavergtųjų tautų forumą didžiulėje šv. Jono auditorijoje, kurioje telpa apie 1,300 žmonių. Tačiau pati visuomenės apatijos pavergtųjų tautų dienos minėjimui priežastis yra iki šiol tebesitęsias Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybės klupčiojimas prieš Sovietų Sąjungą ir Amerikos politikos dvideiškumas komunistų atžvilgiu: teoretiškai Jungtinės Amerikos Valstybės kovoja su Sovietų Sąjunga, bet praktiškai su ja glaudžiai bendradarbiauja ir dažniausiai jai nusileidžia, visai nebedamos kitų prieš bolševikus kovojančių valstybių nusistatymo. Amerikos, kaip vadovaujančios valstybės, dvideiškumas veikia mažesnes tautas, ypač pavergtasias, slopindamas jų laisvės viltis ir stumdamas į koegzistencijos su bolševikais, ir bendradarbiavimo su "kraštu" šunkelius.

Advokatui Bucur buvo pavestas Sovietų Sąjungos kaltintojo — prokuroro vaidmuo. Savo funkcijas jis atliko labai gerai. Jo kaltinimai buvo teisiškai suformuluoti ir stipriai pagrįsti.

Tačiau tiems, kurie atsimena "jo kultūrinį ryšį užmegzimo su kraštu pastangas, Bucur gražbylystę priminė gražbylystę "linksmųjų namų" tetos, skatinančios į tuos namus patekusias nelaimingas mergaites būti doromis moterimis. Taigi "ta" ir Bucur — graži pora — po truputį gauda orą, ir nors silpnos jų kojos, neša juos abu į rojų" (kokia graži kompanija mūsų bendruomenės komunarams!).

Tačiau didžiausias "pasaulio" forumo kuriozas buvo jo aprašymas Clevelando "Plain Dealer" žurnale. Šio didžiausio Clevelando laikraščio šeštadienio (liepos 18 d.) laidoje pasauliniam pavergtųjų tautų forumui skirtoje vietoje tilpo pavergtųjų tautų forumo aprašymas, tikrovėje skirtas antisemitizmo plitimui Sovietų Sąjungoje nušviesti. Tuo tarpu apie Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes tame aprašyme nepasakyta nė žodelio, nežiūrint į tai, kad jos buvo pirmosios bolševikų aukos!

Pavergtųjų tautų diena — tragiška diena. Tačiau kol Amerikos Jungtinės Valstybės tebesunuodega bolševikams, kol mūsų komunarai su bendruomene priekyje tebebėga į rojų, tol pavergtųjų tautų dienos minėjimas yra gryną šventvagystę — pasijuokimas iš milijonų nekaltai nužudytųjų. Betgi tene galvoja šunuodegautojai ir dvasiniai sugniužę "bendradarbiai" su kraštu, kad jie neturės atsakyti už savo nusikaltimus. Telsimena jie, ką Dievas yra pasakęs žydams: "Aš esu jūsų Dievas, galingas ir rūstus, aš baudžiu už tėvų neteisęsies iki

trečios, iki ketvirtos kartos". O štai, ką laisvosios Vengrijos paskutinis premjeras jungtinėje kongreso sesijoje yra pasakęs amerikiečiams, siūliusiems bolševikų sugniuždyti Vengrijai materialinės pagalbos:

"Jei aš Jus, gerbiamieji, tiksliai suprantu, tai Jūsų ištikinimai šiandien jau nėra tie patys, kurie švietė Jūsų garbingiems pranokėjams Jūsų didžios valstybės kūrimosi metu. Jūsų pranokėjai reikalavo laisvės, bet neprašė duonos vietos laisvės. Mes prašėme Jūsų pagalbos mūsų laisvės kovoje, bet neprašėme duonos, ne materialinių gėrybių. Mes sekėme Jūsų pranokėjų idealais ir buvome pasiryžę greičiau mirti, negu atsakyti laisvės, bet Jūs mums nedavė-

te to, ko mes Jūsų prašėme, o pasiūlėte mums duonos. Mums duonos nereikia ir mes atsisakėme ją priimti, kaip būtų atsisakę ir tas Jūsų pranokėjas, kuris laisvei težiņėjo vieną pakaitą — mirtį".

Tik tada, kada mes išmoksimė taip galvoti ir ryžtis, kaip buvo pasiryžęs Nagio paminėtas Jungtinių Amerikos Valstybių kūrėjas — patriotas, mes sugebėsime vieni užpildyti ir perpildyti šv. Jono auditoriją. O kol svyruosime, kaip tebesvyruoja kompromisų su bolševikais tebeieškanti Amerikos vyriausybė, tol mūsų pastangos, padalintos tarp "bendravimo" su kraštu vilionių ir žūtibūtinės kovos su mirtinių priešu, neįstengs nutraukti verguvs pančių.

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.



Baltic Hotel
7843 HARDING AVENUE
MIAMI BEACH, 41, FLORIDA
BLOKAS NUO PAJURIO
Sophie ir Bernice Welicks

Union 6-9206



1970 Plymouth-Duster



KAINA nuo \$1,995.00

25 mylias su vienu galionu. Garantija 5 metai arba 50.000 mylių. Pigūs leidimas.

PLYMOUTH, VALIANT - BARRACUDA, ROAD BUNNER, G T X, FURY-DUSTER.

BALZEKAS MOTOR SALES INC.

4030 Archer Avenue — Phone VI 7-1515

Raginkite savo apylinkę
augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000. OR MORE,
2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupyimo indėliai
Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams parstatyti

SAVERS
SAVE.
SPECULATORS
WORRY.

WHAT IT MEANS TO BE A STANDARD FEDERAL SAVER

Starting a savings account with Standard Federal is the beginning of a new experience... an experience of complete confidence and assurance. It's the big reason so many savers come to Standard Federal.

They are confident in the management which has made Standard among our nation's most respected and strongest savings institutions. They know they can get their hard-earned savings whenever they need them. Our record of over 61 years of safety and ready availability of funds gives them confidence in knowing that they can have their money at any time. And what is equally important is that they will get back every dollar they saved in full — plus interest (currently the highest rates allowed by law).

If you are looking for a good, sound, proven investment, free of the dangers of wild market fluctuations, consider a savings passbook or certificate account at Standard Federal. Join the over 60,000 savers who can look with satisfaction and assurance to a growing insured savings account at this outstanding savings institution — Standard Federal.

	ANNUAL YIELD	ANNUAL RATE	MIN. BALANCE	MIN. TERM
CERTIFICATE ACCOUNTS	6.18%	6.00%	\$5,000	TWO YEARS
DEFERRED INCOME PLAN ALSO AVAILABLE	5.92%	5.75%	\$1,000	ONE YEAR
PASSBOOK ACCOUNTS	5.39%	5.25%	\$50	3 MONTHS
can be added to at any time	5.13%	5.00%	NONE	NONE

- Highest savings interest rates allowed by law
- Compounded Daily (Paid Quarterly)

ASSETS OVER \$143,000,000 • RESERVES OVER \$12,900,000.



STANDARD FEDERAL

Savings and Loan Association of Chicago
4192 Archer Avenue at Sacramento • Chicago, Illinois 60632 847-1140

SERVICES ■ A Variety of Insured Savings Plans ■ Home Mortgage Loans ■ Christmas Club Accounts ■ Vacation Club Accounts ■ Travelers Checks ■ United States Savings Bonds ■ Free Savings Transfer Service ■ Free Parking

OFFICE HOURS ■ Monday & Thursday, 9 a. m. to 6 p. m. ■ Tuesday & Friday, 9 a. m. to 4 p. m. ■ Saturday, 9 a. m. to 12 Noon ■ Wednesday, no business transacted

Subscription Rates:	
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year, other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams \$20.00	
pusei metų \$11.00	
trims mėnesiams \$6.00	
vienam mėnesiui \$2.00	
Kitoje JAV vietoje:	
metams \$18.00	
pusei metų \$10.00	
trims mėnesiams \$6.00	
vienam mėnesiui \$2.00	
NAUJENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Kas Maskvai rūpi

Konferencijos, pasitarimai, derybos. Visa eilė jų. Vienoje jau kelintą savaitę tarp Amerikos ir Maskvos vyksta derybų dėl branduolinių ginklų apribojimo. Programoms deryboms buvo priimta Helsinkyje. Ir priimta buvo po gana ilgų pasitarimų, derybų.

Kaip ilgai tos branduolinių ginklų apribojimo derybos užsitęs, sunku pasakyti. Viešai nieko neskelbiama. Toks jau yra susitarimas. Bet matyti tos derybos neina labai sklandžiai. Apie tai galima spręsti iš to, kad jau pradėta kalbėti apie perkėlimą derybų vėl į Helsinkį. Mat, toks irgi yra susitarimas.

O kaip derybos eina, tai nei viena nei kita pusė nėra įsipareigojusi mažiau ginklų, karo reikalams mažiau lėšų skirti. Kongrese vis labiau įsigali nusistatymas prieš perdidelį pinigų eikvojimą karo reikalams, tad ir tiems reikalams skiriamos lėšos yra apkarpos. Mažinamos yra ir ginkluotės jėgos. Sakysime, vis daugiau ir daugiau kariuomenės yra atšaukiama iš Vietnamo. Dvidešimt tūkstančių karių nutarta atšaukti iš Pietų Korėjos, o jau kitais metais greičiausiai bus sumažintos Amerikos karo jėgos ir Europoje.

O kaip yra su Sovietų Sąjunga? Kiek ji išleidžia karo reikalams?

Valstybės paprastai skelbia savo biudžetus (pajamų — išlaidų sąmatas), kuriuose nurodoma, kiek pajamų numatoma ir kokiems tikslams tos pajamos bus išleistos. Biudžetus skelbia ir Sovietų Sąjunga. Bet tie biudžetai sudaryti taip (tiksliau, supainioti taip), kad nelabai tėra aišku, kokios pinigų sumos yra skiriamos tiems ar kitiems tikslams. Labiausiai bandoma nuslėpti išlaidas, susijusias su karo reikalais: ginklų gamyba, ginkluotųjų jėgų išlaikymu, ir t. t.

Tačiau paslaptį apie ginklų gamybą nėra lengva išlaikyti. Neišlaiko jos nei Sovietų Sąjunga. Pavyzdžiui, gana tiksliai yra žinoma, kaip sparčiai ji ginklavosi per paskutinį dešimtmetį. 1960 m. ji turėjo 230 branduolinių sviedinių; dabar jų turi 2,725. Povandeninių laivų, iš kurių galima paleisti branduolines raketas, turėjo 5; dabar turi 625. Tas pat ir su kitais branduoliniais ginklais: jų skaičių ji žymiai padidino.

Pagal JAV gynybos pareigūnų apskaičiavimą Sovietų Sąjunga karo reikalams, prieš dešimt metų išleido apie 36 milijonus dolerių. Daugiausia ginkluotųjų jėgų išlaikymui ir įprastiniams (ne atominiais) ginklams.

ISPŪDŽIAI IŠ KELIONĖS Į EUROPA

(Tęsinys)

PAMALDOS IR MUZIEJŲ LANKYMAS

Skaisčiam šeštadienio rytui išausis ir gerai išmiegojus bei pailsėjus, visi skubėjome į nuvytą Šv. Jeronimo bažnyčioje pamaldas, kurias laikė vysk. V. Brizgys. Šv. Mišias atnašavo lotynų kalba, kas mus labai nustebino, nes pamaldų dalyviai visi buvo lietuviai, išskyrus keletą svetimtaučių. Kadangi per pamaldas žmonės giedodavo lietuviškas giesmes, tai susidarė savotiškas disonansas, kai bendros maldos dalyviai meldžiasi dviem kalbom.

Po pusryčių, kurie svorio numėtimui buvo labai tinkami, išvažiavome susipažinti su sostine ir joje esančiomis istorinėmis vietovėmis bei muziejais. Visus laikus sudomino muziejus kariatų, kuriomis važinėjo karaliai ir didikai. Labai meistrškai ir meniškai išdabintos auksu, sidabru ir šilkui. Matant tai, susimąstai — vieną važinėja auksuotomis kariatomis, kurias traukė kelios poros arklių, o kitiems užteko varginių asilukų, kuriais ir šiandien portugalai plačiai naudojasi. Arklių Portugalijoje je neteko matyti, o taip pat ir karių bandų. Matėsi avys ir ožkos.

Dabar karo išlaidos per metus jau siekia apie 70 milijonų dolerių. Įprastiniai ginklai vis labiau pakeičiami branduoliniais, kurių pagaminimas labai brangiai atsieina.

Prieš dešimt metų Sovietų Sąjunga turėjo 160 divizijų kariuomenės (apie 3,600,000 ginkluotų vyrų), dabar kariuomenės skaičius kiek sumažintas, bet labai nežymiai, iki 3,550,000.

Iš viso to matyti, kad Sovietų Sąjunga, kuri taip garsiai kalba apie "imperializmą" ir nusiginklavimą, dabartiniu laiku labiausiai pasižymi ir imperializmu ir nusiginklavimu. Ir jos vedamos derybos dėl nusiginklavimo ir branduolinių ginklų apribojimo, atrodo, yra tik savo rūšies bandymas akis mullinti. Pravartu tik prisiminti Chruščiovo pasižadėjimą per tam tikrą laiką susilaikyti nuo atominio bombų gaminimo. Amerika griežtai laikėsi to pasižadėjimo, o kaip pasielgė Chruščiovo vadovaujama Sovietų Sąjunga? Ji pradėjo sprogdinti milžiniškas atominės bombas, kurias slapta buvo pasigaminusi, ir grūmėsi visam pasauliui.

Manyti, kad Brežnevas ir jo kompanija yra padoresni už Chruščiovą, būtų naivu: jie, kaip sakoma, yra vieno lauko uogos: tos pat Stalino mokyklos mokiniai, kuriems, pasak profesoriaus Leonardo Shapiro, rūpi ne jėgų pusiausvyros palaikymas, taika, kolektyvus saugumas ar kokie kiti tikslai, susiję su visų gerove, — jiems vyriausiai rūpi pergalė, atseit, kaip galima didesnis komunistų dominavimas prapletimas pasaulyje.

Šv. Jeronimo vienuolynas idomus savo sena statyba bei eksponatais, kurių net ir vienuolyno kieme pristatyta. Sakoma, kad per buvusį žemės drebėjimą, kuris sunaikinęs visą apylinkę, vienuolynas ir bažnyčia liko nepažeisti. Tas laikas stebuklu ir jų vardas liko garsus.

PILIS, PAMINKLAI IR SENJORITOS

Lisabona ne tik sostinė, bet ir žymus Atlanto uostas, kuris šiuo metu yra gana judrus ir kraštui teikia didelę naudą. Iš esančių pilių, kurių yra ne tik vandenyno pakraščiuose, bet ir ant kalnų, kaip Šv. Jurgio pilis, rodo, kad Lisabona anais laikais turėjo kietai grumtis su kitomis jūrų valstybėmis. O kiek tikrų ir netikrų pasakojimų apie buvusius piratų siautėjimus Atlanto vandenynė, kuri savo žygiams nepalenkdavo ir Lisabonos apylinkių bei uostų. Tai senos jūrų istorijos. Dabar daug kas pasikeitė ir dalinai net miesto vaizdas, ypač pakraščiuose, kur daug pastatyta ir statoma naujų modernių namų bei tiesiam pagal Amerikos pavyzdį keliai — autoslados. Pačiame mieste gatvės siauros ir vingiuotos, tai būdingas visų senų miestų vaizdas. Mus labai nustebino mieste kabantis tiltas, kuris

Patys portugalai mažo ūgio, o jų automobiliai dar mažesni — tikri lilitai, kurie lekia kaip patrakė. Patį eisimą tvarko šviesos ir policininkai, kurie ir praeivio akį patraukia savo judesiais. Jie pusiau baltą uniformą pasipuošę.

Tenka pastebėti, kad portugalai yra mandagūs ir paslaugūs. Gi senjoritos, pastebėjusios svetimšalį, tuojau siūlo pirkti suvenyrus, užsipaštydamas geroką kainą, kad būtų iš ko padaryti nuolaidą. Vienoje aikštėje besiruošiant fotografuoti, vieną iš gražesnių stovyklų, prieina vikrus čigonškos išvaizdos vyrukas ir siūlo "auksinį" laikrodį, kuris, jo teigimu, kainuoja \$300, bet jis kontrabandos keliu gautas, tai galės ir nuleisti. Prasidėjo derybos, nes mano bičiulis laikrodžiui susidomėjo. Nusidera iki \$70, — ir derybos baigtos. Pradėjus įknyti siūlyti ir negalėdami atsikratyti, patariau juokais pasiūlyti \$10. Žinoma, labai užsivago, bet kiek pasvyravęs atiduoda už pasiūlytą kainą. Pasidarė nepatogu savo žodžius nesilaikyti ir nupirko. Tai vienas iš pavyzdžių, kaip "pigiai" perkami suvenyrai.

Apžiūrėję karalių ir kitų įžymenybių paminklus, nufotografavę gražesnius vaizdus ir ant kalno stovinčią didžiulę Kristaus statulą, grįžome viešbutin vakarienei, kuri kristaliniam vynu papildant visai buvo gera. Nuotykių mėgėjai

panašūs į San Francisco, Amerikoje. Jis eina per upę Degas ir pastatytas atminimus, kad Portugalija per karą likusi neutrali. Bet svarbiausia mums žinotina, kad Amerika finansavo apie 100 milijonų dolerių jo pastatymui, o tas pakratė mokesčių mokėtojų lietas kišenes. Turint tai galvoje, ekskursantas pats tiltas ir jo amerikietiška "istorija" nelabai sužavėjo.

Mieste susisiektas neblogas, bet busai seni ir dviaukščiai, o tramvajai dar senesni ir linka tik į muziejų šalia karališkų kariatų pastatyti. Policininkai stovi gatvėse daugumoje po du, neginkluoti, tik su policininkams tradicine lazdele. Tas rodo, kad portugalai kultūringi, ramūs ir su banditizmu vargo neturi. Nežinia, gal tai sutapimas, bet jokios baimės neįjautė eidami gatvėmis vėlai vakare, o apie kokių užpuolimus, ten niekas ir nekalbėjo. Tai ne Chicago, kur bijai vakare ir nosi iškišti į gatvę. Ir tas viskas pridengta laisvės vardu...

Patys portugalai mažo ūgio, o jų automobiliai dar mažesni — tikri lilitai, kurie lekia kaip patrakė. Patį eisimą tvarko šviesos ir policininkai, kurie ir praeivio akį patraukia savo judesiais. Jie pusiau baltą uniformą pasipuošę.

Tenka pastebėti, kad portugalai yra mandagūs ir paslaugūs. Gi senjoritos, pastebėjusios svetimšalį, tuojau siūlo pirkti suvenyrus, užsipaštydamas geroką kainą, kad būtų iš ko padaryti nuolaidą. Vienoje aikštėje besiruošiant fotografuoti, vieną iš gražesnių stovyklų, prieina vikrus čigonškos išvaizdos vyrukas ir siūlo "auksinį" laikrodį, kuris, jo teigimu, kainuoja \$300, bet jis kontrabandos keliu gautas, tai galės ir nuleisti. Prasidėjo derybos, nes mano bičiulis laikrodžiui susidomėjo. Nusidera iki \$70, — ir derybos baigtos. Pradėjus įknyti siūlyti ir negalėdami atsikratyti, patariau juokais pasiūlyti \$10. Žinoma, labai užsivago, bet kiek pasvyravęs atiduoda už pasiūlytą kainą. Pasidarė nepatogu savo žodžius nesilaikyti ir nupirko. Tai vienas iš pavyzdžių, kaip "pigiai" perkami suvenyrai.

Apžiūrėję karalių ir kitų įžymenybių paminklus, nufotografavę gražesnius vaizdus ir ant kalno stovinčią didžiulę Kristaus statulą, grįžome viešbutin vakarienei, kuri kristaliniam vynu papildant visai buvo gera. Nuotykių mėgėjai

dar išlanko pamatyti vėlybo vakaro sostinės gyvenimo, o santūresni nutęjo ir užtarnauti poilsą — miegoti.

SKURDŲ ŪKIAI, TURGAI, BAŽNYČIOS, VIENUOLYNAI, KERAMIKOS, PRAMONĖ

Sekmadienį, birželio 21 dieną, iš ryto puikiais autobusais išvykome į tolimesnę kelionę. Oras gražus, matomumas geras, o saulė žemė ridinėja, kaip sakydavo Lietuvoje, kai saulė skaisčiai šviesdavo. Todėl nuotaika visų pakili ir su įdomumu stebime pravažiuojamą aplinką.

Pirmiausia krenta į akis vidiniai uolėti kalvų masyvai, žemė akmenuota ir prasta. Matoma rūpestinga darbščio žmonių ranka, nes kur tik įmanoma, akmenys išrinkti ir pašėti pasčliai, kurie gana skurdžiai atrodo. Gyvenamieji nameliai mūriniai, iš akmenų su molio ir kalkių priemaisa mūryti, tinkuoti ir baltai dažyti. Nors jų vaizdas pusėtinai, bet mažai vargu ar jie patenkina didesnes šeimos gyvenimo reikavimus. Kiti ūkio trobesiai labai menki, jei iš viso juos galime trobesiais vadinti. Atrodo, kad dauguma žemių priklauso dvarininkams, bažnyčioms ir vienuolynams.

Iš vaismedžių daugiausia auga alyvos, kurių pilni laukai, kultūvuojamos vynuogės, bet kitokių vaismedžių mažai tėra. Teko matyti aukštų eukaliptų ir nedidelių pušų miškelius. Bendrai miškai skurdūs ir nedaro didelio išpuidžio. Pušys yra nusakuojamos, kas rodo, kad išnaudojama visa tai, kas galima. Ko-ne-ko, bet uolų ir akmenų daugiausia. Jei kas juos išrinktų, tai kraštas būtų turtingas.

Nors buvo sekmadienis, bet pravažiuojant miesteliuose matėsi turgai ir daugybė juose žmonių. Matomai prekyba vyksta sekmadieniais, nes paprastomis dienomis turi visi dirbti. Jei taip, tai tikrai portugalai darbštūs žmonės. Bet kada jie meldžiasi, nes pamaldų metu būvome kelias bažnyčias aplankę, bei nei pamaldų, nei vietinių žmonių ne buvo. Viskas atvira ekskursantams, o prie bažnyčių tik pardavinėja suvenyrus. Moteris neša daiktus ant galvos užsidėjusios, tai labai idomu ir net juokingai atrodo, kai švais tosi tušiomis rankomis, o gal va nesulūgi apkrauta.

Alcobaca miestelyje sustoję, apžiūrėjome šv. Bernardo didžiulę bažnyčią ir vienuolyną, statytą 12 šimtmečiuje. Tai nebuvo gera. Nuotykių mėgėjai

praprastai didinga statyba, vi-



Senato demokratų ydas sen. Mike Mansfield

sa taštytų akmenų, papuošta meniškai brangiomis skulptūromis, freskomis bei mozaika.

Pavaziavus kiek toliau, vėl žymi lankymo vieta — Batalia. Tai mažas miestelis, bet turi garsią praeitį. Šioje vietoje portugalai pugalėjo maurus, kurie buvo labai sumušti ir visai išvaryti iš Portugalijos. Tos pergalės atminimui pastatyta didelė bažnyčia ir vienuolynas, kuriame gyvena kapucinų vienuoliai. Pati bažnyčia sujungta su vienuolyno pastatu. Iš bažnyčios nišų patenki į buvusią "užkandinę" — virtuvę, kur didžiuliam kamine buvo keptami jautai. Juos tik nulupdavo — ištaisydavo, bet nekapodavo, čielus pakabinę keptavo. Iškeptus padėdavo ant čia pat esančio didelio marmurinio stalo ir atsiopėvę kvepiančios mėsytės užkandžiu davė, be abejo, gomurį suvilgydami vyneliu. Taip bent aiškino gidas.

Kaminas yra įrengtas viename iš esančių bokštų. Gi minėtoje jaučių keptimo "virtuvėje" čiurlena grindyse upelis ir iš sienų per specialiai įrengtus marmurinius vamzdelius teka skaidrus vanduo.

Viskas atrodo nepaprastai išradinga, didinga ir net pikantiška. Nestebėtina, kad to kioje nuotakiojimo aplinkoj pa sistiprinus, įgaunama dvasinių jausmų pakilimą maldai. Net ir man sielė nuvarvėjo prisiminus kvepiančios jautienos gardų kšni.

Paminėtina, kad šioje apylinkėje veikia keramikos pramonė. Tad nebrangiai galima buvo pirkti gražių lėkščių, statulėlių ir kitokių išdirbinių. Pasirinkimas didelis, nes visi šaligatviai tais išdirbiniais apdėti ir laukia turistų susidomėjimo. Portugalai iš turizmo turi didelės naudos, kas palengvina jų sunkų ekonominį gyvenimą. Todėl turistai miestai laukiami ir laikomi atitinkamai pagarboj.

(Bus daugiau)

VLADAS CIVINSKAS

BRANGIEJI AKMENYS

48

Sprendžiant iš archeologinių radinių, Lietuvoje gintaras žinomas mažiausiai 6000 metų. Iš šio laikotarpio apie 2000 metų ji rinko ir juo puošėsi senieji mūsų krašto gyventojai, o nuo 2000 — 1800 m. pr. Kr. — ir mūsų protėviai baltai. Tarp 3000 — 2500 pr. Kr. jis jau paplito visoje Vakarų Europoje. Jo radinių gausu Vokietijos, Prancūzijos, Anglijos, Airijos ir Ispanijos megalito kapuose ir kituose to meto paminkluose. Bet visa savo reikšmę jis iškilo tikrai žal vario amžiuje, kaip vienintelė mainų prekė su pietiečiais už varį, kuris tuo metu visiems kraštams buvo gyvybiškai svarbus ir kurio visai nebuvo Baltijos kraštų srityje.

Nuo neatmenamų laikų gintaras buvo didžiai vertinama brangenybė ne tik Vakarų Europoje, bet ir aukštai kultūra praejusiuose Viduržemio jūros rytiniuose pakraščiuose. Ji žinojo Egiptas ir Mezopotamija, Mikėnų kapuose jis randamas jau nuo 16 a. pr. Kr., o nuo 10 a. pr. Kr. jau yra apie jį rašytinių žinių ir užuominų. Jis atkreipė į save dėmesį ir savo grožiu, ir savo fizinėmis ypatybėmis, ypač malonių aromatu, truputį jį pakaitinus, savo šiluma, savo elektriniu magnetizmu. Pietiečiams jis buvo ne tik puikus papuošalų akmuo, bet ir kankia paslaptinga saulės substancija, surasta tolimose pasakų jūro-

se ir upėse, tikriausiai savyje slepianti daug magiškųjų galių.

Pirmoji rašytinė žinia apie gintarą yra išlikusi molinėje lentelėje dantiračiu iš apie 1000 m. pr. Kr. Tai viena asiro pasigyrimas savo karaliaus galybe, siekiančia jūrą, kurioje mainosi šiaurės vėjai ir kurioje karaliaus žmonės gaudė perlus, ir jūrą, kurioje šviečia šiaurės žvaigždė ir iš kurios jū žmonės gauna geltonąjį gintarą. Pirmoji jūra be abejo, yra Persijos įlanka su Bareino salomis, apie 6000 metų garšiomis perlų žvejyba, antroji — Baltijos jūra, tuo metu jau buvusi garsi savo gintaru.

Homero "Odisejoje", kuri yra 8 — 7 a. pr. Kr. kūrinys, gintaras minimas IV, XV ir XVIII giesmėse, kiekvieną kartą tarp gražiausių ir brangiausių papuošalų. Ezekielis, aprašinėdamas karaliaus Tyro turtus, jį mini tarp karaliaus drabužių. Graikų istorikas Herodotas, gyvenęs 490 — 424 m. pr. Kr., suabejoja, kad galinti būti totas upė, barbarų vadinama Eridanu, iš kurios gaunamas gintaras. Šis vardas yra graikiškas ir greičiausiai sugalvotas kurio graikų poeto. Taip pat jis netikslus, kad šiaurėje galinti būti kokia jūra, nes jis nesąs sutikęs nei vieno žmogaus, ten buvusio ir galinčio paliudyti ją matęs. Bet jis tikslus, kad gintaras ateina iš šiaurės.

Gintarą mini Sofoklis, Aristofanas, Platonas, Aristotelis ir kiti graikai rašytojai savo knygoje. Ji mini ir visa eilė romėnų rašytojų, o mūsų daug kartų minėtas Plinijus Vyresnysis savo "Historia Natu-

ralis" jau aprašo ir patį akmenį, nurodo jo savumus, svarsto apie jo kilmę.

Per romėnus yra išlikusi sena graikų legenda, eilėmis užrašyta Ovidijaus, pagal kurią gintaras esąs ne kas kitas, kaip saulės dievo Febo žmonos Klimenos ir jos dukterų ašaros, apverktas žuvisis sūnų ir brolių Fajetono. Jaunasis saulės dievo Febo sūnus kartą sumanęs pasivažinėti tėvo saulės vežimu, bet per artį priartėjęs prie žemės, nepajėgęs suvaldyti žirgų ir ją padegęs. Už tai ant jaunojo Fajetono supykęs Dzeusas ir jį negyvai nutrenkęs į Eridano upę, kur motina ir sesers jį palaudojusios ir taip gailiai ir gaudžiai verkusios, jog ten pat pavirtusios į medžius Gintaras ir yra jų ašaros, krintančios nuo jų medžių šakų ir greitai sukietėjančios sauleje.

Jei iš šių rašytinių šaltinių sunku susidaryti tikresnį vaizdą, kokių mastu antikiniai laikais vyko ši prekyba su Viduržemio jūros pakraščiais, tai daugiau šviesos įneša archeologiniai radiniai pagal taip vadinamus gintaro kelius ir gintaringame mūsų pajūryje. Nekalbant jau apie įkapes žaltvario ir akmens amžiaus kapuose, kur gintaras pagal šiuos kelius jokia naujiena, 1900 m. prie Dancigo rastas puodas su 9 kg. gintaro žaliavos. 1867 m. Sambijos pusiasalyje rasta 50 ltr. talpos statinė, taip pat pilna gintaro. 1924 m. Leiznburge, Kuršių marių pakraštyje, rasti 3 centneriai paruošto išvežimui gintaro, o 19 a. viduryje, gilinant Kuršių marias, surastas ištisas gintaro dirbinių lobis. Iš 431 įvairių statulėlių ir šiaip papuošalų, visai panašių į ki-

tą tokį 267 gabalų lobį, rastą toli šiaurėje Konsenskoje, Borovickių apskr. buv. Naugardų gubernijoje. Vis dėlto pats didžiausias gintaro žaliavos lobis surastas prie Hartliebe, netoli Breslau, prie pačio pagrindinio kelio iš Baltijos pakraščio į Italiją ir Graikiją. Čia trijose duobėse aptikta apie 30 centnerių gintaro, tarp kurio ir stambių, iki 1.750 kg. gabalų.

Apie 1550 — 950 m. pr. Kr. iš Kuršių marių pakraščio gintaras buvo vežamas ne tiesesniu keliu į pietus, bet pajūriu ir vakarus iki Elbės žiočių, ir tik iš ten greičiausiai kartu su Jutlandijos gintaru Elbės keliu į Italiją ir Viduržemio kitus jūros kraštus. Šitas gintaro kelias Elbės upe ejo iki Zales, paskui Zales upe ir sausuma per Bohemiją iki Dunojaus, toliau — Dunojaus ir Inės upėmis ir Brenerio sąsiauriu iki Adrijos jūros šiaurinių pakraščio. Kita kelio šaka ejo taip pat pradžioje Elbės ir Zales upėmis, bet tuojau suko per Tiuriniją į Maino upę, iš ten Maino, Reino upėmis ir sausuma iki Ronos ir Ronos upe į Viduržemio jūros pakraštį prie šiandieninio Marselio.

Nuo 9 a. pr. Kr. pradžios prūsai jau turi savo gintaro kelius į pietus, kurie ir trupesni, ir patogesni. Šie keliai prasideda prie Dancigo, Vislos upe ir sausuma eina iki Vartės, vėl sausuma per dabartinę Poznanę, Mošną, Zabrovą, Glogovą iki Oderio ir Oderiu iki Breslau, iš kur per Sudetą iki Brno, Moravos upe iki Hohenau, Dunojom iki dabartinės Bratislavos ir toliau per Vengriją, Sloveniją ir Adrijos pa-

kraščius. Šiais keliais prūsai naudojosi daugiau, kaip tūkstantį metų. Plinijus Vyresnysis "Historia Naturalis" 37-joje knygoje apie šį kelią rašo:

"Kelias iš Panonijos Karnuntumo (kelio miesto prie Dunojaus, netoli dabartinės Bratislavos (ligi Germanijos pajūrio sudarė beveik 600.000 žingsnių (maždaug 888 km.). Dar tebevyvena romėnų riteris, kuris, į Julijono, Nerono rošiamų žaidynių pirmininkas, pasigustas, vyko iš Panonijos Karnuntumo į Germanijos pajūrio gintaro. Jis perkeliavo pakrantes, tais prekybiniais tikslais ir iš ten parsivežė tiek daug gintaro, kad juo buvo susegti tinklai, kurie buvo ištiesti atskirti plėšriesiems žvėrims nuo žiuorų galerijos. Net ginklai bei mirusiųjų pašarvojimai buvo gintaru papuošti, ir visa dienos apranga... buvo iš gintaro. Sunkiausias gabalas svėrė 13 svarų (4.2 kg.). Plinijaus minimas Germanijos pajūris yra aiščių pajūris. (Citata iš P. Gudyno ir S. Pinkaus "Palangos gintaro muziejus").

(Bus daugiau)

BRANGENYBIŲ PREKYBA

TERRA

Savininkai V. ir U. CIVINSKAI

Brangieji akmenys — Aukso ir kt. papuošalai — Sveicarių laikrodžiai. Taip pat — kristalas, sidabras, porcelianas ir visos kitos dovaninės prekės.

TERRA, 3237 W. 63rd St., Chicago, Ill.

Telef. 434-4660

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Razid. telefonas: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSEKJA IR MŪKŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą,
jei neatšiepia, skambinti 314-8012

DR. S. BIEZIS
Telefonas: PROspect 8-1711
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
užima antrą dieną ir penktadienį.
Išreč. ir sekmd. oisus uždarytas.
Kaz.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
FIZICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEMlock 4-5849
Kazid. 308-2233
OFISO VALANDOS:
rimad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9,
antradi., penktadienį nuo 1-5, treč.
ir sekmd. tikrai susitarus.

DR. EDMUND E. CIARA
2207 W. 31st STREET
Tel. GR 8-2400
Val. pagal susitarimą: pirm., ketv.
ir antradi., penkt., 10-4, ir
sekmd. 10-2 val.
Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSEKJA IR MŪKŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandų pagal susitarimą. Jei neat-
šiepia, skambinti 314-8001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sekmd. uždaryta
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rebid. telefonas: GARDen 3-7278

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Priima tik susitarus.
Valandos: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8
antradienį, 2-4

DR. ED. MARKUNAS
LIETUVIS OPTOMETRISTAS
4018 N. Lincoln Avenue
Chicago, Ill. 60618 Tel. 525-0952
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801.

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, penktadienį, nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradienį, ketvirtadienį,
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o šeštadienį
nuo 9 iki 12 val.
Trečadienį uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLIŲ IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradienį, nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 6-8 vak.
Sekmdienį uždaryta.
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak., Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmdienį ir trečadienį uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį 2-4 val. vak. Šeštadienį
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEMlock 4-2123
Razid. telefonas: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatšiepia, tai telefonas GI 8-6195

SKRAIDANTIS "SMAKAS"
Vakariniame Kazachstane, Ka-
rotau kalnyne kasinėjant kadai-
se buvusio ežero dugną aptik-
tas suakmenėjęs skraidantis
"smako" (aitvaro) skeletas įs-
paudas. Radinys, vadinamas
pterozauras, turįs apie 160 mi-
lijonų metų. Pterozauras kūnas
buvęs apaugęs plaukais.

Panašų radinį paleontologai
atkasė Tian Šano kalnų vakari-
nėje atšlaitėje, kur akmenyje
atmušto skraidančio aitvaro am-
žius nustatytas 190 milijonų
metų. Tie padarai yra pereina-
moji stadija išsivystant šilta-

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadienį 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonas: PROspect 6-5084

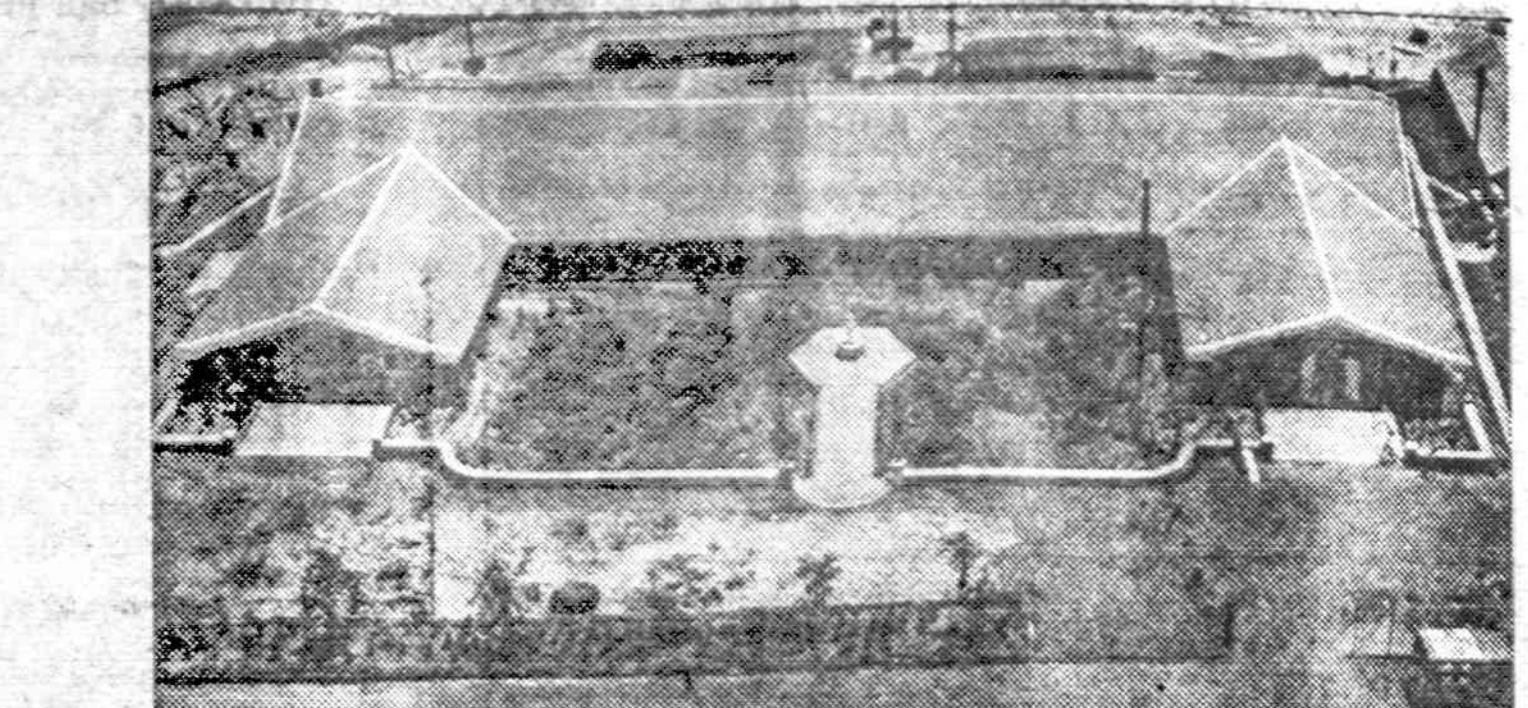
MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš vieno miesto į kitą.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRONTier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th PL. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS
ORO VESINTUVA
SIANDI
PIRKSI, GAUSI IR VESINSIES
TAD, NIEKO NEBELAUK
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

SOPHIE BARCUS
RADIOJOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 10-11 val. ryto.
— Šeštadienį ir sekmdienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: Pirmadienį 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

**ŠIA VASARĄ TRYŠ
EKSKURSIJOS
I LIETUVĄ**
Gegužės 28, liepos 14 ir rugpjūčio 31
Kiekviena kelionė tęsis 21 dieną. Vie-
tų skaičius ribotas. Registravimas
tuojau. Išrypiname leidimą į lietuvių
laiką pabūti Lietuvoje. Paruošime
dokumentus atsikviesti gimines
Ameriką.
Kreipkitės į
WALTER RASK - RASCIUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8



Pietų Vietname atidaryta nauja vaikų ligoninė prie Hoa Khanh (viršuje). Apačioje matoma se-
noji ligoninė, statyta iš medžio ir skardos.

kraujam driežam. Jų skraidymo
aparatas buvo toks, kad juo ga-
lėjo ne tik pakilti į orą, bet ir
irtis vandeniu.



JONAS ŠULCAS
Jonas Šulcas yra senas naujie-
nietis. Savo namą jis gyvena
Chicagoje, 3933 So. Rockwell
St. Ilgus metus jis ten gyvena
su savo mylima žmona Petronė-
le Šulciene, bet prieš penkeris
metus ji mirė.

Paties Jono sveikata buvo
kiek sušlubavusi. Teko važiuo-
ti ligoninėn ir operuotis. Bet jis
yra atsigaivęs ir dalyvauja vi-
someniniame darbe, priklauso
keliems lietuviškiems klubams
ir dirba valdybose bei komisi-
jose.

— Esu senas naujienietis ir
žinau, ką reiškia laisva spauda,
galinti visuomet pasakyti teisybę
svarbiausiais lietuviško gyveni-
mo klausimais. Laisvos spaudos
reikšmę suprato prieš 50 metų
Chicago atvažiavusieji lietu-
viai, todėl ir įsteigė Naujienas.
Mūsų visų pareiga Naujienoms
padėti, nes jos yra mūsų laik-
raštis. Kiekvieną dieną jos du-
da naudingas žinias ir teikia ge-
rus patarimus.

— Geriausia, žinoma, kalbėti
ne žodžiais, o darbais, — tarė
Jonas Šulcas ir įteikė admini-
stracijai šimtą dolerių. — Aš
žinau, kad sunaudosite laikraš-
čiui išlaikyti ir pagerinti. Jeigu
galite, tai spausdinkite aiškes-
nius paveikslus, o kartais ir ra-
dės ne visuomet išsina aiškios.
Pagerinkite tai, kas labiausiai
reikia.

Jonas Šulcas pradėjo vąj šim-
tine. Nuosirdžiai jam dėkoja
Naujųjų Vajaus Komitetas

**AŠTUONIOLIKAMEČIŲ
REGISTRAVIMAS**

Chicago rinkimų komisio-
nierių taryba paskelbė, kad
rugpjūčio 1 d. prasidės astuo-
niolikamečių registravimas.
Vadinasi, astuoniolikos metų
asmenys galės užsiregistruoti
kaipo turį teisę balsuoti. Iki
šių laikų daugumoje valstijų bal-
savimo teisę turėjo tik 21 metų
sulaukę asmenys. Jaunesni
balsuoti negalėjo. Kongreso
priimtą įstatymą, suteikiantį
teisę astuoniolikamečiams bal-

suoti, dar turės patvirtinti
Aukščiausias teismas.

**Naujas Loyolos
universiteto prezidentas**

Naujuoju Loyolos universi-
teto prezidentu — patikėtinį
taryba išrinko Rev. James
Baumhartą, kuris priklauso
jėzuitų ordinui (universitetas
taip pat jėzuitų yra kontroliuo-
jamas).

Loyolos universitetas yra pats
didžiausias jėzuitų universite-
tas Amerikoje.

Mirė nuo narkotikų

James Dörner, 228 Green-
wood, pašaukė policiją, kad
nuvežtų jį į ligoninę. Esą, jis
išsivirkštes narkotikų ir blogai
jauciasi.

Dörner ir ligoninė buvo nu-
vežtas. Jis ten neteko sąmonės
ir netrukus mirė.

Wendell Phillips choras

Wendell Phillips aukštesnės
mokyklos choras jau turi pa-

kankamai pinigų kelionei į Vo-
kietiją, kur jis dalyvaus tarp-
tautiniame muzikos festivaly-
je. Chora sudaro 22 berniukai
ir 15 mergaitės (visi negrai).
Kelionė buvo reikalinga \$22,
000, bet jau sutelkta \$45,379.98.
Pati stambiausia auka buvo
\$8,000.

**Maisto produktų
inspekcija**

Chicagoje pagriežto maisto
produktų inspekcija. Dabar
maisto inspektorių skaičius pa-
didintas iki 42. Jie aplanko
maisto krautuves ir patikrina
parduodamus produktus. Nuo
sausio 1 d. 53 parduodami pra-
duktai surasti netinkamais ir
jie nebebus pardavinėjami.

**Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI**

— Brighton Parko Moterų Klubas
šauks pikniką įvyks sekmdienį, lie-
pos 26 d., 12 val. buvusiam Liepos so-
de. Bus skanių valgių, gardžių geri-
mų, laimingų saldinių ir gros visu
mylimas Antano Valiuno orkestras.
Prašo visus komisija ir valdyba

VINCENTA MASAITIS
Pagal tėvus Navickaitė
Gyv. 11534 So. Sacramento Drive, Merrionette Park, Ill.,
anksčiau gyvenusi Bridgeporte
Mirė 1970 m. liepos mėn. 23 dieną, 2:15 val. po pietų. Gimusi
Lietuvoje.
Amerikoje įgyveno 67 metus.
Paliko nuliūdę dukterė Lottie Wallace, žentas Juozapas; Lietuvoje
liko sesuo Ona Olis, švogeris Juozapas su šeima, brolis Aleksandras
Navickas, brolėnė Ona su šeima, kiti gimines, draugai ir pažįstami.
Kūnas pasarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 So. Litu-
anica Avenue.
Pirmadienį, liepos 27 dieną 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios
į Sv. Jurgio parapijos kapines, o po gedulingų pamaldų bus laido-
jama Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Vincentos Masaitis gimines, draugai ir pažįstami nuo-
sirdžiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jai paskutinį pa-
tarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliūdę lieka:
Duktė, žentas, sesuo, brolis ir gimines.
Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips. Tel. 927-3401.

PADEKA
A. A.
**DR. PRIMA V. KUDIRKA -
ZMUIDZINAITE**
Mirė 1970 metų liepos mėn. 16 dieną ir liepos 20 dieną palaidota
Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Velionė Dr. Prima V. Kudirka negali atsidėkoti tiems, kurie su-
teikė jai paskutinį patarnavimą ir palydėjo ją į amžinybės vietą. To-
del mes, atmindami ją ir apgailedami jos mirtį, dėkojame draugams,
atvykusiems į šermenis, atsintusiems gėlių, užpildusiems mišias ir
palydėjusiems į kapines.
Dėkojame kun. K. Kuzminskui už Sv. Mišias ir pamokslą bažny-
čioje ir kun. J. Kuzinskui už palydėjimą į kapines, taip pat muzikui
V. Baltrušaičiui už giesmes laike apeigų.
Dėkojame Laidotuvių Direktoriams Maželskai - Evans už mandagų
ir tvarkingą patarnavimą. Dėkojame karštesniems, nunciusiems ją
į amžinojo poilsio vietą, ir visiems laidojimoje dalyvavusiems gim-
nėms, draugams bei pažįstamiems. O Tau, mūsų mylimoji, sakome:
Ramiai ilseksis šaltojo žemėlė.
Sūnus Gediminas Kudirka ir Tėvas Dr. Stasys Zmuidzinaitis



**GELININKAS
(PUTRAMENTAS)**
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausias gėles ir vainikas, ant-
kų papuošimai ir sezoninės
kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonas: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonas: GROovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas: TOWNhall 3-2108-9
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorius
MAŽEIKAS & EVANS
6046 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAJAMOS VISTA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARDS 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTŲ
DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1007

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARDS 7-3401
P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YARDS 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARDS 7-1138-1139

**VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIEŖOSE**

TRUMPAI

— Atstovas Frank Annunzio (D., Ill.) kalbėjo kongrese apie pavergtas tautas ir apie tų tautų parąda Čikagoje, kuriame žmonės reikalauja laisvės savo kilmės kraštais. Jo kalba kartu su Čikagos mero Richard J. Daley proklamacija ir kongreso rezoliucija Pavergtų tautų savaitės reikalu buvo atspausdinta Kongreso Rekorduose.

— Birutė Miniataitė ir Albertas Gudat baigė Illinois Technologijos Institutą ir gavo Filosofijos daktaro (Ph. D.) laipsnius.

— Juozo Bacevičiaus, Marquette Parko Namų Savininkų Draugijos pirm. laisvą išspausdino SW News - Herald. Jame pasisako prieš keleviams kainų pakėlimą miesto susisiekime, taip pat prieš susisiekimo Valdymo įtartinio reikalingumo išaidas ir prieš rinktų valstijos, apskrities bei miesto pareigūnų abejingumą gyventojų reikalams.

— Kazimieras Juknis, pensijon išėjęs teisininkas, domisi palyginamąja kalbotyra. Jis yra surinkęs daugelio kalbų žodžius, kurių skambesys, rašyba ir prasmė yra artimi lietuvių kalbai.

— J. Breivė mėnesiui buvo išvykęs į Europą savo biznio reikalais. Jis patikrino ir aptvarkė savo laboratorijos skyrių Europoje. Tuo pačiu metu aplankė senus draugus, pailsėjo, paatostogavo ir gerai nusiteikęs sugrįžo į Čikagą. Per visą mėnesį laboratorijos reikalus tvarkė ir biznį vedė jo sūnus.

— Kostas Matulaitis atostogauja Wisconsin, Raindell apylinkėje, pas savo seną draugą J. Paugą. Ten jo mėgiamiausia vieta: gražus pušynas, srauni upė ir daug žuvies. Aišku, reikia mokėti ją pasigauti ir išsikepti. Tai geras maistas sau ir svečiui. K. P. D.

Baltaodžius apiplėšė, juodukų nelietė

Trečiadienį penki jauni negrai įlipę į autobusą prie Scott ir Clybourn, užsimokėjo važinėjimą ir tuoj pradėjo iš važiuojančių keleivių "kolektuoti" pinigais. Tai atliko grūdodami revoliu. Viesiems baltodžiams (o jų buvo keturiolika), moterims ir vyrams, įsukę į popierinį maišelį sumesti rankinukus ir pinigines. Autobuse buvo ir du negrai, moteris ir vyras. Jų plėšikai nelietė. Atlikę "kolektavimą", penki negrai išsuko iš autobuso, kai tasai sustojo prie Larrabee ir įbėgo į 1230 N. Burling apartamentinį namą.

Policija skubia, jog plėšikai iš keleivių "iškolektavo" \$640. Labiausiai nukentėjo Lola Larcia, 6238 Montrose. Ji neteko \$265. Ji bandžiusi piniginę paslėpti, bet plėšikas pastebėjęs ir revoliu grūdodamas paliepus piniginę į popierinį maišelį įmesti.

DAKTARO HONORARAS

Seimininkė pašaukė plumbėrį užsikimšusiam vandens vamzdžiui pravalyti. Tas atėjęs į vamzdį įleido vielą, gyvate vadinamą, ir pateikė \$23 sąskaitą. "O, dangau!" sušuko seimininkė. "Vakar pašaukiau daktarą, ir tas už vizitą paskaitė tik \$8..."

— "Žinau, ponio, žinau", atsakė plumbėris, "aš pats buvau daktaras..."

• Yra trys senatvės simptomai. Pirmas simptomas yra atminties nusilpimas. Antra ir trečia simptomą pamiršau...

• Įvairaus dydžio deimantai, aukso apyrankės, sagės ir kitos puošmenos, auksiniai ir paprasti laikrodžiai dideliame pasirinkime A. Tvero krautuvelyje, 2646 W. 69 St. Kaip geram pirkėjui dera, Jisai eina tik pas Tverą. (Pr.)

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

STOCK MAN

Interesting and challenging position involving many varied duties. Stock maintenance, shipping, receiving and porter functions. Will exercise a large degree of control and responsibility. No experience necessary. Monday thru Saturday 8:30 A. M. to 5:30 P. M. Northside location. Salary open. Must be bondable.

CALL MR. PAVA
334-0077

KVALIFIKUOTI

IRANKIU
GAMINTOJAI,
MAŠINISTAI
IR
MASINŲ
OPERATORIAI

Mums yra reikalingi patyrę

IRANKIU GAMINTOJAI,
MAŠINISTAI IR
MASINŲ OPERATORIAI,
KURIE GALETŲ

NUSTATYTI
IR
OPERUOTI
AUTOMATISKĄ
VARŽTŲ MASINĄ
TURRET LATHE
OD-ID GRINDERS
MASINAS

Geri atlyginimai ir priedai,

į kuriuos įeina:
• PAMAINOS PREMIJOS
• ATOSTOGOS
• AFOMKAMOS SVENTES
• AFOMKETA BLUE CROSS
• BLUE SHIELD APDRAUDA.

Kalbėti ir suprasti angliškai.

PASIKALBĖJIMUI SKAMBINKITE:

E. T. HARRY,

646-3211, Ext. 322

ARBA KREIPTIS ASMENISKAI

U.S. Steel Supply

Division of United States Steel

13535 So. TORRENCE AVE.

CHICAGO, ILL.

Viesiems lygių galimybių darbovietė

METAL FAB LAYOUT

\$3.43 to \$4.17

SHEAR OPERATORS

\$2.57 to \$3.27

PRESS BRAKE HELPERS

\$2.62 to \$3.27

HELPERS

\$2.62 to \$3.61

Liberal company benefits.

Overtime.

SMECO INDUSTRIES

4800 So. MOYNE AVE.

CHICAGO, ILL.

Interview 8:00 A.M. - 11:00 A.M.

IMMEDIATE OPENINGS

MECHANICS

(Night Shift)

Openings in Cicero, Ill. and East

Chicago, Ind.

Contact AL TABB

D & L TRANSPORT

522-1500

ABLE BODY MAN

Over 21 yrs. At least. 3 yrs. H. S.

Mixing & handling chemicals.

Must have good work record.

632-2847

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

IR KITUS KRAŠTUS

P. NEDZINSKAS, 4045 Acher,

Chicago, Ill. 60632, Tel. YA 7-5980

APDRAUDŲ AGENTŪRA:

namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.

Patogios išimokės lėmos sąlygos.

J. BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange įstaiga)

Pigūs automobilių draudimai.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

COOK
and light housekeeping for 7 in priests residence in Oak Park. Live — in. Good pay. CALL DAYS 848-2076

EXPERIENCED BOOKKEEPER
Shorthand and general office worker. 5 day week. Good salary. Good transportation. CALL 626-1310

SWITCHBOARD — TYPIST
Needed by new car dealer. West Suburbs. Must be experienced. 5 day week. CALL JIM HEATH 833-7700

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

REIKALINGI: VYRAI, MOTERIS arba PORĄ dirbinti prie namo ir ten gyventi. Geras atlyginimas. Rašyti GEORGE TRUKŠNIS, 509 ISLAND AVENUE, ROCKFORD, ILLINOIS arba skambinti 968-8489.

RESORTS AND VACATIONING

Kurortai ir Atostogų Vietos

IRON, MICHIGAN

Idėa verta skubiai ir pigiai parduoti 9 kambarių gerai užlaikytą ir svarų namą su 2 akrais derlingos žemės esančios šalia Manistee National Forest. Namai sausi, vieta labai graži, oras sveikas. Galima medžioti ir mėkerti greta esančiame valdžio miške. Kaina \$12,000. Platus informacijų galima gauti Chicagoje telef. 839-7771.

TEFFT, INDIANA

John F. Eudeikio vasarnamis

KANKAKEE UPES

PAKRASTYJE,

75 mylių atstumoje į pietryčius nuo Chicago, 18 mylių nuo Valparaiso, parduodami 4 akrų derlingos žemės, apaugusios įvairiais medžiais ir vaismedžiais, moderniai įrengtas ir gerai užlaikytas gražus 6 kambarių namas ir garažas. Liga verta savininką skubiai parduoti su nuostoliais.

Kreiptis į savininką telefonu

422-2835,

kad susitartumėte apžiūrėti.

PERSONAL

Asmenų teško

VIENŠAS VYRAS norėtų susipažinti ir arčiau pažinti vienšį lietuvaitę, kad vėliau galėtų sukurti šeimos židinį. Parašykite apie save, gausite mandagų atsakymą. Rašykite: NAUJENOS, Box 166, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS 60608

MISCELLANEOUS

Įvairūs Dalykai

A-2-Z

General contractor since 1955. New buildings & remodeling complete building service. Free estimates. Lic. & Ins. Banking terms available. 24 hr. emergency BOARD-UP and electrical service. "One call brings them all". 436-8970

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

BEAUTY SALON

Established Business.

2,000 dollars.

CALL

472-6441 or 784-2567

RENTING IN GENERAL

Nuomos

ISNUOMOJAMAS SAULETAS KAMBARYS ir virtuvė su atskiru įėjimu ir garazu prie Archer ir California Ave., suaugusiems vyrai. Skambinti 737-9519 po 5 val. vak.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

MAIDS

FULL OR PART TIME, STEADY YEAR ROUND WORK.

ROOM
INSPECTRESS

MIDDLE AGE.

EXPERIENCE.

Salary open. Full time steady job.

RAMADA INN

3939 N. MANNHEIM RD.

SCHILLER PARK Tel. 678-4800

GIRL OR WOMAN

FOR EVENING WORK

Lite office work and lite telephone. Must type.

3:30 P. M. — 11:00 P. M.

Contact Mr. PELLICAN 733-0366

SEWING MACHINE

OPERATORS

EXPERIENCED.

Immediate Employment.

Call DE 7-3612

Ask for JIM OLSON

IMMEDIATE OPENINGS

MAIDS

HOURS FROM NOON TO 8 P. M.

Steady work. Salary open.

Bondable. Transportation furnished if needed.

RAMADA INN

3939 N. MANNHEIM RD.

SCHILLER PARK

Tel. 678-4800

ACCOUNTING STAFF

Experienced in Accounts Receivable Payroll, Bank reconciliations for growing Southside Mfg. Co. Many benefits.

Call for appointment

LEON KAWALERSKI

243-5161

GENERAL OFFICE PRACTICE

High School grad. with figure aptitude for office routines. Light typing and billing experience for growing Southside Mfg.

Phone for appointment

LEON KAWALERSKI

243-5161

IMMEDIATE OPENINGS

BEAUTICIANS

With following appreciated for Elegant Beauty Salon.

Steady work.

JOSETTE COFFURES

2746 W. FRATTI

973-5440 or after 6 P. M. 693-2601

TYPISTS

3.88 PER HOUR

Large company moving into one of the Loop's new skyscrapers needs typists.

Immediate openings. Company is desperate. Call

Mr. SCHROEDER, 625-0120

2400 N. Harlem, 2nd. Elmwood Pk.

BEST PERSONNEL

IBM COMPOSER OR TYPIST

Accuracy more important than speed. Various other duties in print shop.

Call DA 8-0775

WAITRESS

For busy new Restaurant in Desplaines.

For lunches only. No Sundays.

Good tips.

Call 827-7818

Ask for Mrs. HASKINS or after 5:30 ask for WAYNE.

BOOKKEEPER — TYPIST

Small office. Must be experienced.

35 hour week.

Good starting salary and benefits.

CALL

254-4820 Ext. 4

GIRL FRIDAY

One girl office. Pleasant working conditions. Light typing. Only interested in girl who basically wishes to own her own business.

She will run everything.

436-6970

LADIES NEEDED

For factory work in clean Southside Carton Manufacturing Plant.

445-5030

GIRL FRIDAY

EXPORT OFFICE WEST SUBURBS

Experience helpful but will train, typing essential. Salary open.

No age limit.

343-6425

MICHIGAN AVE. — TYPIST

Average skills. Good appearance.

\$520 mo. + benefits + plush office

PROFILE

140 N. STATE 641-0540

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Nar. J. Zemé — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namal, Zemé — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMIAIS

DEL VISU INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIM

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIATAS

• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI

• PAJAMŲ MOKESCIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

57-TA IR NORDICA

Prabangus ir gražus 1½ aukšto mūras su didele, tinkama įrengimams, pastoge. Pirmame aukšte yra 18 pėdų salionas ir du dvigubo dydžio miegamie